

Evakuace obyvatelstva ve Velkých Bílovicích

Markéta Kachyňová

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Markéta Kachyňová**
Osobní číslo: **L17307**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Evakuace obyvatelstva ve Velkých Bílovicích**

Zásady pro vypracování

1. Seznamte se s teoretickými základy problematiky evakuace obyvatelstva a souvisejících oblastí.
2. Zpracujte analýzu rizik zvolené obce a tuto vyhodnotte z pohledu rizik vyžadujících evakuaci.
3. Realizujte analýzu současného stavu přípravy evakuace v obci.
4. Navrhněte možná opatření přípravy evakuace v obci.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ. *Evakuace osob*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2006, 125 s. SPBI Spectrum. Červená řada. ISBN 8086634922.
2. SEIDL, Miloslav TOMĚK a Dušan VIČAR. *Evakuácia osôb, zvierat a vecí*. Žilina: Žilinská univerzita, 2014, 262 s. Vysokoškolské učebnice. ISBN 9788055409399.
3. BREHOVSKÁ, Lenka. *Evakuace ze zón havarijního plánování v závislosti na diferenciaci populace*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2016, 149 s. ISBN 9788074224669.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jakub Rak, Ph.D.
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. listopadu 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2020**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15. 5. 2020

Jméno a příjmení studenta: Markéta Kachyňová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

V bakalářské práci jsem se specializovala na civilní evakuaci ve Velkých Bílovicích.

V teoretické části jsem se zaměřila na historii ochrany obyvatelstva s doplňující základní legislativou pro tuto bakalářskou práci a vypsala hlavní pojmy, týkající se evakuace.

V praktické části jsem analyzovala rizika ve městě a uměle vytvořila hrozbu dopravní havárie s únikem nebezpečné látky. Dále jsem se věnovala postupu krizového štábu a velitele jednotek. Vytvořila jsem evakuační plán pro město s evakuačními trasami, zónami, středisky a nouzovým ubytováním, stravováním a humanitární pomocí.

Klíčová slova: ochrana obyvatelstva, evakuace, analýza rizik

ABSTRACT

In my bachelor's thesis I specialized in civilian evacuation in Velké Bílovice. In the theoretical part, I focused on the history of population protection with additional basic legislation for this bachelor's thesis and listed the main concepts related to evacuation. In the practical part, I analyzed the risks in the city and artificially created the threat of a traffic accident with a leak of a dangerous substance. I also focused on the progress of the crisis staff and unit commander. I created an evacuation plan for the city with evacuation routes, zones, centers and emergency accommodation, eating and humanitarian aid.

Keywords: population protection, evacuation, risk analysis

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Jakobovi Rakovi, za výpomoc při mém psaní, trpělivosti a odborných radách.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1.1 HISTORIE JAKO OBLAST OCHRANY OBYVATELSTVA	10
1.2 LEGISLATIVA.....	19
1.3 EVAKUACE JAKO OBLAST OCHRANY OBYVATELSTVA	22
1.3.1 Definování základních pojmů	22
1.3.2 Provádění evakuačních opatření	27
1.3.3 Zabezpečení evakuace.....	27
1.3.4 Orgány pro řízení evakuace	28
1.3.5 Evakuační středisko	30
1.3.6 Plánování plošné evakuace	31
1.3.7 Plánování plošné evakuace v reálném čase.....	32
1.3.8 Dělení evakuace z hlediska rozsahu opatření.....	33
1.3.9 Dělení evakuace z hlediska doby trvání.....	33
1.3.10 Dělení evakuace z hlediska způsobu realizace.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
1.4 VELKÉ BÍLOVICE.....	36
1.5 RISKAN	39
1.5.1 Seznam aktiv	40
1.5.2 Seznam hrozeb	41
1.5.3 Tabulka zranitelnosti.....	42
1.5.4 Vyhodnocení hrozeb a možná opatření.....	43
1.6 TEREX.....	45
1.6.1 Smyšlený popis události.....	45
1.7 POSTUP PŘI ÚNIKU NEBEZPEČNÉ LÁTKY	52
1.7.1 Návrh opatření na současný stav města Velké Bílovice	65
ZÁVĚR	67
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	73
SEZNAM OBRÁZKŮ	75
SEZNAM TABULEK	76
SEZNAM PŘÍLOH	77

ÚVOD

V současné době, kdy jde pokrok a technologie čím dál víc do popředí, se stává mnoho lidských chyb, které mají za následek havárii nebo událost, která je nepříznivá vůči mnoha objektům i subjektům. Tak jako mnohé naturogenní události, které otřásají světem. Jen za poslední rok se událo mnoho nečekaných mimořádných událostí. Začalo to požárem v Rusku a Austrálii, poté pandemií Covid-19, demonstracemi v mnoha zemích a jako poslední ohromný výbuch v Bejrútu. Tyto nepříznivé události mají za následek velké ohrožení životů až na pokraj smrti či samotnou smrt, materiální škody a ohrožení zvířat.

Proto je nutné se umět bránit a počítat s možnou nepříznivou událostí, která se nám může dostat do cesty. Bránit se můžeme pomocí legislativy, která nám povoluje v takových případech možnosti, které jsou za normálních okolností zakázané či zasahují do práv osob.

Počítat s tolika možnostmi událostí také nelze, ale pokud budeme připraveni z části na ty nejničivější, může nám tato zkušenost pomoci i při menších událostech, které se pak stanou snadné a za určitých okolností i příznivé. Důležité je také pomoci i ostatním, pokud je to v našich silách a umět reagovat a zachovat se správně dle hrozby. Proto je nutné znát hrozby, které na nás mohou působit a být připraven.

Hlavním cílem bakalářská práce je popis a zhotovení současného stavu města Velké Bílovice. Mimo hlavní cíle práce, definuji dílčí cíl analýzy rizik aktiv a hrozeb ve městě a následné posouzení a návrh opatření. V této práci jsem použila metodu pozorování, kde jsem se zaměřila na druhy možných hrozeb, které mohou ovlivnit subjekty a objekty ve Velkých Bílovicích. Následně jsem podle analytické metody, která hodnotí zranitelnost aktiv na dané hrozby a vytvořila modelaci havárie. Z této modelace, pak nadále navrhnu komparaci se současným stavem a navrhnu opatření, které pomohou k lepší informovanosti, připravenosti a sebeobraně obyvatelstva.

Teoretická část práce je zaměřena na stručnou historii ochrany obyvatelstva a její proměně a funkčnosti během let. Dále jsem se zaměřila na plošnou evakuaci, ve které popíšu základní terminologii a legislativu, která nám vymezuje nebo naopak rozšiřuje možnosti evakuace. V praktické části jsem připravila analýzu rizik na město. Vytvořila jsem scénář možné události z pohledu evakuace a její řešení. Porovnala současný stav připravenosti města na tuto problematiku a návrh opatření na přípravu evakuace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Historie jako oblast ochrany obyvatelstva

Pro lepší znázornění si můžeme promítnout historii obyvatelstva do časových úseků, ve kterých se odehrály důležité kroky, charakteristika tohoto období či tvorba nové legislativy, která napomohla orgánům našich zemí, ale i obyvatelstvu na přípravu či postup při nepříznivých událostech.

Ochrana obyvatelstva do roku 1918

V prvních dobách vývoje lidstva se ochrany obyvatelstva zabývala hlavně živelnými pohromami a později vyústil k ochraně před válečným tažením či příčinou lidskou činností. Už dávno před dokumenty, lidé využili možnosti přesunutí, odstěhování neboli dnešním používaným slovem k evakuaci na bezpečné místo. Po tuto dobu byli lidé v bezpečí před nepříznivými vlivy, která je přinutila opustit místa obydlení. Po době ohrožení se vraceli zpět do obydlení nebo hledali nová místa k přežití, či se rozhodli k životu kočovným způsobem. [1;2;3;4]

Ochrana obyvatelstva 1918-1934

Po 1. světové válce působila Ústřední ochrana obyvatelstva a místní výbory ochrany obyvatelstva jako dobrovolné instituce, mezi které se začleňovali lidé např. z Československého červeného kříže, hasičů, policistů, skautských organizací a členů tělovýchovných organizací. Svým působením si získali velkou oblibu a důvěru ve všech vrstvách obyvatel. Jejím působením dala základ pro zákon, který později převzal činnost těchto dobrovolnických institucí. [3;4]

Ochrana obyvatelstva 1935-1938

V době 1935-1938 se objevuje začátek ochrany obyvatelstva. Za prvé se jedná o zákon č. 82/1935 o ochraně a obraně proti leteckým útokům na našem území, tento zákon dal základy pro vznik organizaci CPO. MV pověřilo CPO, k provádění tohoto nově vzniklého zákona v městech jako poradní výbor. Do kategorie, podle významnosti pro obranu státu při leteckých útocích, byla rozdělena města s průmyslovou výrobou a zařízeními. Hlavním úkolem veřejné zprávy mimo jiné patřilo zabezpečení a ochrana obyvatel plynovými maskami a veřejnými úkryty. Toto zabezpečení vykonávala s pověřením MV, přesněji se jednalo o výkon statutárního zástupce samosprávy. Byla rozdělena na odbory, podle měst

jeho rozlohy, na několik okrsků. Orgány zajišťovali řídicí a kontrolní činnost, regulace a pomoc plnění těchto úkolů. Organizace nebyla samostatná, co se týče financí, dostávala přiděly, které pak mohla vynaložit na plnění svých úkolů. V dalších letech se k zákonu 82/1935 o ochraně a obraně proti leteckým útokům na našem území, přidalo mnoho vládních nařízení, které se týkali výroby, oprav a prodeje plynových masek, s opatřeními spojených s vybudováním úkrytů. Další zákon, který doplňoval zákon 82/1935 Sb., ze dne 8. dubna 1938, č. 75/1938 Sb. reagoval na již možná ohrožení republiky Německem. [3]

Ochrana obyvatelstva 1939-1945

Během období okupace v roce 1940 na území Protektorátu Čechy a Morava, se z CPO stala protektorátní policie, která mimo jiné zajišťovala součinnost angažovaných složek např. Červený kříž a hasiče. V druhé polovině roku 1941 bylo CPO a její složky podrobeny a začleněny pod říšské složky do tzv. Luftschutzu. V Protektorátu Čechy a Morava byly směrnice CPO plně nahrazeny a vytvořeno nové řízení, které bylo zavedeno do německého práva. V této době byla CPO spojena s pozemní obranou, hlavním úkolem byla především ochrana území před nepříznivými leteckými útoky nepřátel, ale také patřilo varování obyvatelstva protileteckou výstražnou službou, pomoc při eliminaci škod bezpečnostní a pomocnou službou, ochrana osob v průmyslových podnicích pro udržení nerušeného chodu závodní protileteckou ochranou a ochrana osob ve veřejných a privátních objektech svépomocnou ochranou. Toto zavedení do německého práva bylo velmi složité a nebylo možné je stanovit v krátké podobě, protože měla podobu mnoha ustanovení, která byla psána podle poměrů na území Protektorátu. Kvůli těmto odchýlkám se uskutečnilo vydání příručky, která byla stanovena pro širokou veřejnou s názvem „Luftschutzrecht in Böhmen und Mähren“. Tato situace setrvala v podstatě až do osvobození. [2]

Ochrana obyvatelstva 1945-1951

Během ukončení II. světové války v období 1945-1951 v souvislosti s poválečnou radostí lidí, opadla většina opatření v rámci ochrany obyvatelstva před leteckými útoky. Dne 27. listopadu 1945 určovaly směrnice vládního usnesení, které nahrazovali likvidaci zařízení a materiální protileteckou ochranu, vydanou MV, organizovanou likvidaci protiletecké ochrany, která začala probíhat roku 1946. Přesněji tyto likvidace spočívali v odstraňování ochranných staveb, zařízení, organizační struktury a dalších opatření. Toto postupné

odstraňování trvalo až do roku 1948. Likvidace se prováděla pod dohledem MV, které vynaložilo velké finanční prostředky nutné k odstranění. Výjimečně nemuselo dojít k odstranění, ale například jen k uchování či dokončení ochranných staveb. Realita plánování obranných opatření po válce se však vedla nekonceptně. Po roce 1945 organizovalo Československo silnější armádu, než bylo v roce 1938, s rozdílem, že zrušili opatření CPO před nepřátelským vzdušným napadením. Tím vyplývá, že v roce 1947 neposkytovala žádnou protiletectkou ochranu před nepřátelskými napadeními. [1;3]

V roce 1948 se nově formuloval obsah civilní ochrany, jednalo se o materiálně-technické a personální zabezpečení, zejména pak principy a její výstavba. Novým předpokladem civilní ochrany bylo vybudování podobnosti jako u státní správy, tehdejšího národního hospodářství a nová kooperace se společenskými organizacemi. Ještě toho roku se podařilo poskytnout do tohoto plánu 2,1 mld. Kč, i když původní plán nepočítal s takovou částkou. Zároveň se MV snažilo vrátit zpět materiál, který díky likvidačnímu opatření z roku 1945-1947 předal jiným rezortům. Jednalo se hlavně o motorová vozidla, které převzala armáda. [1;3]

Ochrana obyvatelstva 1951-1957

V tomto období byly zásady pro budování civilní obrany, jak na základě národního hospodářství, tak na součinnosti se společenskými organizacemi. Zrealizovány byly po přijetí Usnesení vlády o civilní obraně ze dne 13. července 1951. [2;3]

„Vláda se usnesla na tom, že:

- *Na území ČSR se zřizuje civilní obrana, jejím úkolem je účinná obrana obyvatelstva, míst a závodů, zejména před vzdušnými útoky.*
- *Řízení a organizování civilní obrany přísluší ministru vnitra. Za plnění úkolů civilní obrany v oboru své působnosti jsou odpovědní jednotliví členové vlády.*
- *Ministr vnitra je zmocněn určit povinnosti a úkoly zúčastněných ministerstev v oboru civilní obrany a přísluší mu kontrola, zda jsou tyto úkoly řádně plněny.*
- *Za zřízení civilní obrany v obcích, okresech a krajích jsou zodpovědní předsedové národních výborů, kteří se řídí směrnicemi ministra vnitra.*

- *Opatření nutné k organizování civilní obrany a zajištění plnění jejích úkolů bude v případě potřeby vydávat ministr vnitra, popřípadě příslušný národní výbor ve smyslu platné legislativy.*“ [2]

K tomuto Usnesení vlády byla i vydána příloha k Nařízení o základních úkolech a povinnostech v civilní obraně na území ČSR, a díky tomu byly po dlouho dobu definovány prvky organizace civilní obrany, jelikož „obrana“ měla vysvětlovat větší a aktivnější činnost na tomto úseku. [2;3]

Civilní obrana patřila pod působnost MV a její organizační strukturu tvořili v první řadě vojensky – územními štáby CO do stupně okresu, vojenskými útvary CO a zařízeními CO. Do nevojenské části spadali služby CO, organizované podle jednotlivých zainteresovaných rezortů, organizace a jednotky CO ve výrobně-hospodářské sféře. Dle tohoto usnesení se vytvořily opatření a přípravy CO, které zahrnovali ochranu obyvatelstva, řídicí orgány národního hospodářství proti konvenčním zbraním a bojovým otravným látkám. Hlavní prioritou byla ochrana proti leteckému bombardování při masovém použití trhavých a tříštivých pum. [5]

Dále dochází ke kategorizaci měst a objektů, které měli hlavní cíl roztrdit, dle určitého typu pravděpodobnosti a dopadu napadení. Jednotlivým kategorizacím byla přidělena přiměřená dotace, jak finanční, tak personální. Dohromady bylo kategorizováno 66 měst a 1486 objektů. Z této kategorizace se předpokládalo, že tyto místa budou vytvářet svoji organizaci a přípravu civilní obrany k možnému napadení nepřátelských vojsk, aby při takové situaci byly soběstačnými z hlediska sil a prostředků pro záchranné a prvořadě likvidační práce. [1;3]

„Bezprostředně po ustanovení územních i rezortních orgánů civilní obrany byla jejich činnost zaměřena především na zjišťování situace v rámci jejich územní působnosti a její evidenční podchycení zejména v těchto směrech:

- *stav úkrytů, úkrytových prostorů a velitelských pracovišť,*
- *možnosti protichemické ochrany,*
- *stav sítě poplachových sirén,*
- *možnosti využití stávající telekomunikační sítě pro civilní obranu,*
- *stav inženýrských sítí ve městech,*
- *přehled o organizacích státní správy a národního hospodářství, vhodných pro budování civilní obrany.*“ [2]

Ochrana obyvatelstva 1958-1975

V tomto období je zaměření civilní obrany stejné jako v období předtím s rozdílem, že se předpokládalo ohrožení v globálním měřítku. Toto zaměření se vytvořilo i v dalších zemích Varšavské smlouvy, s menšími rozdíly ve struktuře, cílové analýzy, a „dobrovolně nepovinným“ zapojením maximálního počtu lidí v tomto systému, kteří sledují, hodnotí účasti a uskutečňují přípravy. [3;4]

Přechod na obranná opatření proti ZHN v průběhu padesátých let vnesl do civilní obrany takové kvalitativní změny, že výše uvedené nařízení z roku 1951 nemohlo nadále plnit funkci právní normy, a proto bylo dne 15. ledna 1958 přijato Usnesení vlády Republiky československé č. 49 o civilní obraně Republiky československé s přílohou Směrnice o civilní obraně Republiky československé, které nahradilo vládní usnesení z roku 1951 a jeho přílohu. Celý dokument byl opět označen jako přísně tajný. [2;3;4]

„Základní principy řízení se nemění – řízení přísluší ministru vnitra, páteří organizační struktury jsou národní výbory a rezortní představitelé řídí civilní obranu ve složkách jim podřízených.

Směrnice uvádí i základní úkoly v civilní obraně:

- *seznamování obyvatelstva se způsoby ochrany před účinky nepřátelských vzdušných útoků a jeho získávání k aktivní účasti na civilní obraně a provádění školení a výcviku k těmto úkolům,*
- *příprava vnitřní evakuace jako účinného preventivního opatření civilní obrany,*
- *budování zvláštních staveb civilní obrany a provádění ženijně-technických opatření pro ochranu obyvatelstva,*
- *maskování objektů a zařízení, důležitých pro národní hospodářství, a provádění zatemňovacích opatření,*
- *včasné varování obyvatelstva o nebezpečí nepřátelských vzdušných útoků,*
- *poskytování první pomoci obyvatelům postiženým nepřátelským vzdušným útokem,*
- *zabezpečení veřejného pořádku při nepřátelských vzdušných útocích,*
- *provádění potřebných pyrotechnických prací v místech postižených nepřátelským vzdušným útokem,*
- *účast na poskytování pomoci národnímu hospodářství při živelních pohromách.“*

[2]

„Na začátku šedesátých let byl mimo jiné i v souvislosti se změnou územně-administrativního uspořádání republiky a se změnou názvu státu přijat zákon č. 40 ze dne 18. dubna 1961 o obraně ČSSR, který obsahuje příslušná ustanovení, týkající se civilní obrany. Tímto zákonem byly zrušeny mimo jiné i zákon č. 82 z roku 1935, zákon č. 75 z roku 1938 a výše uvedené usnesení vlády.“ [2]

Vojenská komise obrany Ústředního výboru komunistické strany ČSR, schválila 3. března 1962 koncepci civilní obrany a národního hospodářství. Koncepce udávala, že není možné plně zabezpečit veškerou ochranu proti ZHN, ale lze omezit počet ztrát na životech a zdraví obyvatelstva. K tomu dopomáhá hlavně způsob evakuace z místa, která byla kategorizována jako napadení jadernými zbraněmi. Také se dopomáhalo k ochraně obyvatel, výstavba či rekonstrukce budov na úkryty s přiměřenou odolností a výbava všech obyvatel prostředky individuální protichemické ochrany. Celá padesátá a šedesátá léta probíhala v tomto duchu, aby se plošně zabezpečilo obyvatelstvo proti nepřátelskému útoku. [5;6]

Ochrana obyvatelstva 1975-1989

System z období padesátých a šedesátých let fungoval až do této doby, s menšími úpravami v souvislosti se změnami ve společnosti, zde je také soustředěna problematika živelných pohrom a provozních havárií. Hlavní cíl však zůstává stejný, a tj. ochrana obyvatelstva před nepřátelským leteckým útokem a použitím ZHN, s podporou armády. Změna nastala hlavně v působnosti, z MV přešla působnost na MO a tím se vytvořilo plné zabezpečení těchto úkolů v branné pohotovosti státu. [2;3;4]

„Civilní obrana byla definována jako součást obrany Československé socialistické republiky, zahrnující opatření k zabezpečení ochrany a obrany obyvatelstva před následky nepřátelského napadení, k vytvoření podmínek pro plynulý chod hospodářského života při nepřátelském napadení a k odstraňování následků tohoto napadení.“

Pro její další vývoj v souladu s obranou doktrínou Varšavské smlouvy byly stanoveny tyto teze jejího rozvoje:

- *za hlavní a perspektivní způsob ochrany obyvatelstva považovat ukrytí s tím, že bude realizováno diferencovaně podle předpokládaného stupně ohrožení jednotlivých míst. Již v míru připravovat podmínky pro ukrytí veškerého*

*obyvatelstva v protiradiačních úkrytech budovaných z vlastních zdrojů výpomocí za
branné pohotovosti státu,*

- *evakuaci považovat i nadále za způsob ochrany ve stanovených lokalitách a její rozsah upřesňovat podle nárůstu ukrytí obyvatelstva ve stálých úkrytech,*
- *ve spolupráci s rezorty státní správy se podílet na zvyšování odolnosti národního hospodářství a na zvyšování připravenosti jeho jednotlivých odvětví k civilní obraně,*
- *realizovat výstavbu stálých dvouúčelových úkrytů pro obyvatelstvo podle stanovených zásad a v souladu s přidělenými finančními prostředky na jednotlivá období,*
- *na území celého státu vybudovat moderní systém varování a vyrozumění,*
- *intenzivně provádět a zlepšovat všechny druhy přípravy řídicích a výkonných složek civilní obrany na všech stupních,*
- *za hlavní zdroje materiálu a techniky pro civilní obranu považovat i nadále místní zdroje národního hospodářství, postupně dosáhnout úplného zabezpečení civilní obrany speciálními druhy materiálu a techniky s využitím převodu vhodného materiálu z počtu armády.*

K 31. 12. 1976 bylo na území ČSSR cca 15 500 objektů, na nichž byla vybudována objektová organizace.“ [2]

V roce 1981 byl schválen nejvyššími státními orgány dokument „Komplexní zdokonalování Civilní obrany ČSSR, kde se změnil hlavní způsob ochrany na ukrytí obyvatelstva. Rozdílnost byla dle jednotlivých krajů, okresů, míst a objektů výrobní sféry, z hlediska, co se týkalo odolnosti staveb, způsob ochrany obyvatelstva a výrobní sféry. Odlišnost byla také udělena od stupněm možného ohrožení daných kategorií obyvatel, na aspektech ničivých účincích ZHN. S hlavním cílem ochrany obyvatelstva souvisela příprava účinnosti, reálnosti a diferencovanosti na celém území státu v čase, kterým odpovídal předpokladům na možný ozbrojený konflikt. [3]

Diferencované ukrytí vyžadovalo při respektování požadavků účinné ochrany všeho obyvatelstva zaměřit se na zabezpečení obyvatelstva v místech, která byla nejvíce potencionálně ohrožena napadením zbraněmi hromadného ničení v pořadí daném jejich kategorizací. Zvláštní důraz byl kladen na ochranu pracovníků objektů výrobní sféry, důležitých pro zabezpečení funkce válečné ekonomiky k nepřetržitému zásobování

ozbrojených sil a obyvatelstva vším potřebným. Významným požadavkem reálného ukrytí obyvatelstva bylo vytvoření krytového fondu, který by v cílové podobě zabezpečoval ochranu všech obyvatel. Praxe však ukázala, že tento požadavek byl v rozporu s reálnými ekonomickými a technickými možnostmi tehdejšího národního hospodářství. [2;3]

Zhruba od poloviny osmdesátých let se začalo uvažovat také o úloze civilní obrany v době míru při prevenci a likvidaci přírodních a antropogenních katastrof. [2;4]

Ochrana obyvatelstva 1989-2000

„V této době se hledal nový systém, který by plně odrážel zásadní změny mezinárodně-politické a vnitrostátní situace, došlo ke změně hlavního zaměření na civilní ochranu obyvatel v mírových podmínkách. Byl zrušen systém zvyšování odolnosti národního hospodářství, směřovaný na příprav jeho činnosti za války, postupně rušeny struktury jednotek CO v bydlíštích a na pracovištích, zastavilo se provádění branné výchovy obyvatelstva a omezovaly se další činnosti, jejichž zaměřením byla příprava na válku, postupně je problematika civilní ochrany začleňována do mezinárodních struktur v rámci Severoatlantického paktu a později i Evropské unie.“ [2]

„V roce 1990 byla zahájena transformace civilní obrany s cílem vytvořit moderní spolehlivý systém ochrany obyvatelstva, odpovídající systémům ve vyspělých zemích, tj. vytvoření systému ochrany obyvatelstva spolehlivě fungujícího také při řešení mimořádných situací nevojenského charakteru. Pojem civilní ochrana byl zaveden v roce 1993 v souvislosti s vyhlášením zákona České národní rady ze dne 21. 12. 1992 a odpovídá užšímu výkladu civilní obrany ve smyslu mezinárodního humanitárního práva. Vláda České republiky dne 17. března 1993 přijala Usnesení č. 126, jehož obsahem jsou Opatření civilní ochrany České republiky. V opatřeních je mimo jiné deklarováno, že do doby přijetí právní úpravy civilní ochrany je nutno zachovat funkčnost systému civilní ochrany v souladu s čl. 61 Dodatkového protokolu I k Ženevským úmluvám z 29. srpna 1949, o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů, a to realizací vybraných civilní obrany.“ [2]

Do 31. prosince 1992 byly opatření civilní ochrany řízeny Rady obrany státu, pak byla Rada obrany státu zrušena. [2;3;4]

Usnesením vlády ČR ze dne 24. listopadu 1993 č. 660 byly zrušeny 31. prosince 1993 štáby civilní ochrany okresů a statutárních měst. Úkoly civilní ochrany od roku 1994 byly nově vytvořená oddělení ochrany, která zapadala organizačně do referátu obrany a ochrany okresních úřadů. [2;3;5]

Dne 12. listopadu 1997 bylo přijato Usnesení vlády ČR č. 710 ke koncepci zabezpečení úkolů civilní ochrany definovaných Dodatkovým protokolem I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů z 12. srpna 1949. [6;7]

Usnesením vlády ČR ze dne 20. 1. 1999 byl schválen převod výkonu státní správy ve věcech civilní ochrany z působnosti MO do MV s účinností od 1. ledna 2000. [4]

Ochrana obyvatelstva 2000 – současnost

UV ČR ze dne 5. ledna 2000 vzala vláda na vědomí informaci a vyslovila souhlas s převodem na státní správu ve věcech civilní ochrany k 1. lednu 2001. Nejdůležitější ze zákonů byl č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií, č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. [2;5;7]

Schválení Koncepce ochrany obyvatelstva 2002 do roku 2006 s výhledem do roku 2015. Novelizace Koncepce ochrany obyvatelstva, se uskutečnila roku 2008 do roku 2013 s výhledem do roku 2020 představovala ve své době nejpodrobnější normu pro úkoly a opatření ochrany obyvatelstva. Aktuální novelizace proběhla roku 2013 do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Jedná se o resortní předpis, ale představuje aktuálně nejpodrobnější normu. ČR má systémy ochrany obyvatelstva srovnatelné s řešením s vyspělými zeměmi. Zároveň MV vydalo vyhlášku č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Další byla úprava zákona č. 353/ 1999 Sb. a nahrazen novým zákonem č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky. Jedná se o resortní předpis, ale představuje aktuálně nejpodrobnější normu. ČR má systémy ochrany obyvatelstva srovnatelné s řešením s vyspělými zeměmi. V roce 2001 a 2003, v rámci organizace NATO byla zpracována Bezpečnostní strategie ČR. Strategie byla v roce 2010 obnovena a přijata nová Bezpečnostní strategie ČR, zde byly vytvořeny bezpečnostní otázky ucelené. Schválena Vládou ČR byla v září roku 2011. [5;6;7]

1.2 Legislativa

Evakuace obyvatelstva a její řešení či postupy složek, jsou dány právní legislativou. Tyto postupy se kvůli nedostatku času používají okamžitě a dle dané mimořádné události či krizovému stavu. Zároveň je to i připravenost obyvatelstva, jak se mají zachovat, a také co mohou očekávat od příslušných úřadů, organizací, vlády či složek, které mohou řídit tuto problematiku.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb.

„Zákonem jsou specifikovány složky, které tvoří základ bezpečnostního systému ČR, přičemž jejich hlavní činnosti jsou zaměřené na obranu a ochranu. Těmito složkami jsou ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Dále je zde stanovena povinnost podílet se na zajišťování bezpečnosti ČR státním orgánům, orgánům územních samosprávných celků a právníckým a fyzickým osobám.“ [2]

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon úzce souvisí s evakuací obyvatelstva, i když zmínka o evakuaci v tomto zákoně není, ale je zmíněna nepřímo v těchto bodech:

- JPO provádí úkoly, a to požární zásah, záchranné práce při živelných pohromách nebo MU, plní úkoly na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel,
- PaPFO mají oprávnění zřizovat zařízení CO. [8]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně jsou definice základních pojmů, souvisejících i s evakuací obyvatel, např. definice IZS, záchranných prací, zařízení civilní ochrany, plnění úkolů civilní ochrany, osobní pomoc, postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků atd. Dále je zde způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení. Tento

zákon dává HZS kraje pravomoc ke koordinaci a organizaci evakuace. Orgány obce mají na starost připravenost obce na MU a zajišťují varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozbami. Starosta obce pak provádí při záchranných a likvidačních pracích s velitelem zásahu nebo starostou ORP evakuaci osob z ohroženého území obce. PO a FO je povinna za MU nebo při nakládání s nebezpečnými látkami zajistit pro zaměstnance varování, evakuaci a popřípadě i ukrytí. [9]

Zákon 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

„Tento zákon definuje krizovou situaci, krizové opatření, vymezuje stav nebezpečí, kritickou infrastrukturu, orgány krizového řízení, bezpečnostní rady a krizové štáby. Stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti PO a FO při přípravě na krizové situace nevojenského charakteru a při jejich řešení. Ukládá zpracovat krizové plány a plány krizové připravenosti, hejtmanovi koordinovat nouzové přežití a nařídít evakuaci.“ [2]

Za nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu v minimálně nezbytné době omezit osoby a jejich právo na nedotknutelnost a nedotknutelnost obydlí při evakuaci, ve kterém je bezprostředně ohrožena. Vláda také může nařídít nucenou evakuaci osob a majetku na vymezeném území.

Hejtman kraje v době KS nařizuje evakuaci, zároveň zajišťuje a koordinuje ochranu majetku, tam kde byla nařízena evakuace. HZS je oprávněn za účelem přípravy na KS evidovat údaje o počtech zaměstnanců ve firmách a osob bydlících poblíž nebo v místech možné evakuace. V době KS, starosta obce nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohrožených míst v katastru obce. [10]

Vyhláška MV 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Vyhláška udává postup při zřizování zařízení civilní ochrany a odbornou přípravu jejich personálu, způsob informování právnických a fyzických osob, technické, provozní a organizační zabezpečení JSVV a poskytování tísňových informací, způsob provádění evakuace a jejího zabezpečení, zásady postupů při poskytování úkrytů, způsob a rozsah při provádění kolektivní a individuální ochrany, požadavky v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené civilní ochrany.

Složení personálních a věcných prostředků civilní ochrany pro zajištění evakuace tvoří obsluha evakuačního střediska a tj. velitel, aspoň dva pomocníci a osoby, které vykonávají doprovod pro potřebu dle dané organizace dopravy, dále také obsluha přijímacího střediska složená z velitele, aspoň dvou pracovníků a osoby, které zabezpečují péči o evakuované v místě ubytování. Odborná příprava civilní ochrany se zaměřuje také na ukrytí, evakuaci, nouzové přežití, výdej prostředků individuální ochrany, poskytování první pomoci, dekontaminace, vyprošťování a průzkumu. Civilní ochrana také o tyto věci sděluje a podává o nich přesné údaje. [11]

Zákon 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru

Tento zákon vymezuje HZS jejich personální složení a věcné prostředky civilní ochrany, způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení, technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění a způsob poskytování tísňových informací, způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení, zásady postupu při poskytování úkrytů a způsob a rozsah kolektivní a individuální ochrany obyvatelstva, požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany. [12]

Nářízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a §28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

Velmi významné nařízení vlády k provádění vybraných paragrafů krizového zákona. Stanoví obsah a složení bezpečnostních rad krajů a ORP, krizových štábů krajů a ORP a náležitostí jak krizového plánu kraje nebo ORP, tak krizového plánu ministerstva, jiného ústředního správního úřadu, České národní banky nebo jiného státního orgánu, jemuž krizový zákon ukládá povinnost zpracovat krizový plán. V dalších částech pak vymezuje obsah plánu krizové připravenosti a plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury a stanovuje označování, evidenci manipulaci a ukládání písemností a jiných materiálů obsahujících zvláštní skutečnosti a postup při určování osob ve styku se zvláštními skutečnostmi. [13]

1.3 Evakuace jako oblast ochrany obyvatelstva

Oficiální definice evakuace obyvatelstva není nikde specifikována, a tudíž mnoho zdrojů ji definuje svými slovy, ale většina se shodne na specifikování evakuace jako přesunutí obyvatelstva z místa mimořádné události či krizové situace, na místo mimo ohrožené území. [1]

Dle zákona č. 239/200 Sb. o integrovaném záchranném systému se rozumí evakuace jako úkol řešený při ochraně obyvatelstva k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. [8]

Dle dřívějšího zákona č. 168/1991 Sb. o vázanosti České a Slovenské Federativní Republiky Dodatkovými protokoly I a II k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů a konfliktů nemajících mezinárodní charakter. Je evakuace úkol civilní obrany při plnění humanitárních úkolů, s cílem chránit obyvatelstvo před nebezpečím, odstranit hrozící nepřátelské účinky akcí či pohromy za vytvoření podmínek pro přežití. [14]

Při evakuaci se provádí zabezpečení, jak osob, zvířat a věcí, tak i předměty kulturní hodnoty. Provádí se z technického zařízení, strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí. [11]

1.3.1 Definování základních pojmů

V rámci tohoto tématu je důležité se vymezit a vysvětlit několik pojmů, které souvisí s touto problematikou.

Bezpečnost

„Bezpečnost je stav, při kterém je přijatelná pravděpodobnost vzniku újmy na chráněných zájmech, stav, kdy jsou na nejnižší míru eliminovány hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat.“ [5]

Dekontaminace

„Dekontaminace je zneškodnění nebo odstranění nebezpečných chemických látek, radioaktivních látek a bakteriologických agens.“ [5]

Evakuační zóna

„Evakuační zóna je vymezené území, ze kterého je nutné provést plošnou evakuaci.“ [15]

Evakuační trasa

„Evakuační trasa je cesta vyhrazená k evakuaci obyvatelstva, popř. samovolné evakuaci. Jedná se o pozemní komunikace s jednosměrným provozem z ohroženého území nebo do ohroženého území jako přístupová cesta.“ [15]

Evakuační středisko

„Evakuační středisko je jeden z orgánů pro řízení evakuace a rozumí se jím zařízení zřetelně označené nápisem, případně mezinárodně platným rozeznávacím znakem civilní ochrany. Umísťuje se zpravidla v místě mimo evakuačních prostor, ve kterém jsou evakuované osoby shromažďovány a informovány o dalším postupu.“ [15]

Havárie

Havárií se rozumí mimořádná událost, ke které dojde v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady. [9]

Hospodářská opatření pro krizové stavy

Hospodářským opatřením pro krizové stavy se rozumí organizační, materiální nebo finanční opatření přijímané správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů.

HOPKS jsou přijímána po vyhlášení krizových stavů a jsou určena:

- a) k uspokojení základních potřeb fyzických osob na území ČR umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví;
- b) pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a zdravotnické záchranné služby,
- c) pro podporu výkonu státní správy.

Systém HOPKS zahrnuje:

- systém nouzového hospodářství,
- systém hospodářské mobilizace
- použití státních hmotných rezerv,

- výstavbu a údržbu infrastruktury,
- regulační opatření. [16]

Jednotný systém varování a vyrozumění

„JSVV je souhrn orgánů a institucí, organizačních, technických a provozních opatření a vazeb mezi nimi a technologií zabezpečujících varování obyvatelstva a vyrozumění orgánů krizového řízení, složek IZS, významných právnických osob a podnikajících fyzických osob.“ [2]

Krizová opatření

„Krizová opatření jsou to organizační nebo technická opatření určená k řešení krizových situací a k odstranění jejich následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob.“ [5]

Krizová situace

„Krizová situace je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.“ [5]

Mimořádná událost

„Mimořádná událost představuje škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ [5]

Místo nouzového ubytování

„Zařízení nebo objekt v cílové obci, smluvně zajištěné nebo určené k přechodnému náhradnímu ubytování. Místem nouzového ubytování mohou být také dobrovolně nabídnuté domácnosti občanů.“ [15]

Místo shromažďování

„Místo soustředění evakuovaných osob uvnitř nebo vně evakuační zóny, odkud je zajištěno přemístění evakuovaných osob bez možnosti vlastní přepravy mimo ohrožený prostor do evakuačních středisek. Ve vhodných případech může být místo shromažďování totožné s evakuačním střediskem.“ [15]

Místo zásahu

„Koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek IZS a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události je označováno jako („místo zásahu“).“ [9]

Ochrana životního prostředí

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. [16]

Ochrana životního prostředí zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku. [16]

Plánování evakuace

Jedna ze základních úkolů je příprava na mimořádnou událost, která se plánuje na různé druhy objektů, části objektu, části území nebo na velké územní plochy.

„Evakuace se plánuje:

- 1. pro řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu IZS;*
- 2. ze zón havarijního plánování jaderných zařízení nebo pracovišť s velmi významnými zdroji ionizujícího záření. Plánuje se evakuace, která se týká obyvatelstva z částí či z celého urbanistického celku, případně většího územního prostoru;*
- 3. ze zón havarijního plánování objektů nebo zařízení s nebezpečnými chemickými látkami;*
- 4. v rámci povodňové ochrany se evakuace plánuje s důrazem na rychlost a komplexnost přemístění obyvatelstva a zaměstnanců s ohledem na dobu příchodu čela průlomové vlny;*
- 5. při hrozbě možného ozbrojeného konfliktu z území vyčleněného pro potřeby operační přípravy, předpokládané bojové činnosti a dalších zájmových prostorů ozbrojených sil v souladu s potřebami zajištění obrany státu.*

Přednostně se evakuace plánuje pro následující skupiny obyvatelstva:

- a) děti do 15 let,*
- b) pacienty ve zdravotnických zařízeních,*

- c) osoby umístěné v sociálních zařízeních,
- d) osoby zdravotně postižené,
- e) doprovod osob uvedených v písmenech a) až d).

Opuštění míst ohrožených mimořádnou událostí se plánuje do 48 hodin a u velké sídelní a průmyslové aglomerace až do 72 hodin od vyhlášení evakuace.“ [11]

Přijímací středisko

„Zařízení v příjmovém území, kde jsou evakuované osoby evidovány, informovány a přerozdělovány do cílových míst přemístění, kde bude zabezpečeno nouzové ubytování a stravování.“ [15]

Tísňové informování

„Tísňové informování obyvatelstva lze chápat jako souhrn organizačních, technických a provozních opatření, která povedou k předání informací bezodkladně po zaznění varovného signálu o zdroji, povaze a rozsahu nebezpečí a nutných opatření k ochraně života, zdraví a majetku, a to cestou elektronických sirén a místního informačního systému s vlastnostmi elektronických sirén, případně mobilními sirénami.“ [2]

Varování

„Varování obyvatelstva lze definovat jako souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva orgány veřejné správy na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost, kdy se předpokládá realizace opatření na ochranu obyvatelstva a majetku.“ [2]

Vyrozumění

„Vyrozumění je souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné předávání informací o hrozící nebo nastalé mimořádné události orgánům krizového řízení, PO a PFO podle havarijních plánů nebo krizových plánů.“ [2]

Záchranné práce

Záchrannými pracemi se rozumí činnost s odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. [9]

1.3.2 Provádění evakuačních opatření

Evakuací se zabezpečuje převoz osob, zvířat nebo majetku atd. z míst ohrožených mimořádnou událostí.

„Zahrnuje zejména:

- *stanovení evakuačních zón a pořadí jejich evakuace, vymezení evakuačních tras s dostatečnou propustností vozidel, stanovení potřeby a zajištění dopravních prostředků, zabezpečení činnosti evakuačních a přijímacích středisek, stanovení míst nouzového ubytování a vytvoření podmínek pro ubytování evakuovaného obyvatelstva,*
- *zajištění propustnosti evakuačních tras, regulaci pohybu obyvatelstva při evakuaci a provedení uzávěry evakuovaného prostoru,*
- *zajištění označení míst shromažďování, stanovení postupu při evakuaci ohroženého prostoru a kontrole opuštění obydlí, zajištění ostrahy evakuovaného prostoru,*
- *řízení dopravy na evakuačních trasách,*
- *vedení dokumentace pro příjem evakuovaných osob v přijímacích střediscích, pro přerozdělení evakuovaných osob a jejich přepravu do obcí přijímacích evakuované osoby,*
- *zajištění nouzového ubytování a vedení dokumentace pro příjem evakuovaných osob v místech nouzového ubytování,*
- *zajištění informování osob,*
- *psychologickou pomoc osobám v průběhu evakuace a při dlouhodobém pobytu v náhradním ubytovacím zařízení,*
- *vedení dokumentace přijatých rozhodnutí a opatření realizovaných v průběhu celé evakuace.“ [1]*

1.3.3 Zabezpečení evakuace

Evakuace představuje ze sociálně-psychologického hlediska náročné opatření, jež musí být všestranně dokonale zabezpečeno.

- *pořádkové zabezpečení evakuace, zahrnuje zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti v průběhu celé evakuace zpravidla PČR a/nebo obecní policií;*
- *dopravní zabezpečení evakuace, u organizované hromadné přepravy osob zabezpečuje mimo jiné i zásobování pohonnými hmotami;*

- zdravotnické zabezpečení evakuace, zahrnuje zabezpečení poskytování předlékařské zdravotnické pomoci, převozu do zdravotnických zařízení a zabezpečení hygienicko-epidemiologických opatření;
- ubytovací a zásobovací opatření zajišťující především nouzové ubytování, stravování, zásobování pitnou vodou, potravinami a nouzové přiděly předmětů nezbytných k přežití;
- mediální zabezpečení evakuace, zahrnuje zabezpečení varování obyvatelstva, vydání návodů pro chování obyvatelstva a následné předání potřebných tísňových informací. [1;7]

1.3.4 Orgány pro řízení evakuace

Orgány pro řízení evakuace jsou pracovní skupina krizového štábu, evakuační středisko a přijímací střediska. [7]

„Pracovní skupina krizového štábu zajišťuje zejména:

- *řízení průběhu evakuace,*
- *koordinaci přepravy z míst shromažďování do evakuačních středisek,*
- *řízení přepravy z nástupních stanic hromadné přepravy do přijímacích středisek a dále do cílových míst přemístění,*
- *dopravní prostředky a jejich přerozdělování mezi evakuační střediska,*
- *řízení nouzového zásobování pro obyvatelstvo, koordinaci činností evakuačních středisek a přijímacích středisek,*
- *spolupráci s orgány veřejné správy a se zdravotnickými a humanitárními organizacemi,*
- *zdokumentování průběhu celé evakuace.“ [1]*

Krizový štáb a jeho funkce

„Krizový štáb obce je orgán, který se podílí ve spolupráci se složkami IZS na koordinaci provedení záchranných a likvidačních prací a ostatních úkolů ochrany obyvatelstva a života obce jako je varování, evakuace atd. a následně obnovovacích prací na postiženém území obce.“ [17]

„Orgán je svoláván starostkou obce při vzniku mimořádné události velkého rozsahu nebo v případě vyhlášení krizového stavu na území obce, zejména je-li nutné zabezpečit evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva.“ [17]

„Krizový štáb zabezpečuje vyhodnocování situace, přijímá opatření k řešení vzniklého stavu a spolupracuje s orgány koordinující záchranné a likvidační práce, zabezpečuje odpovídající zázemí postiženým osobám (nouzové přežití), ochranu majetku, likvidaci následků mimořádné události nebo krizové situace.“ [17]

„Složení krizového štábu města:

- starosta města, zástupce starosty (místostarosta),
- další, předem určení pracovníci obecního úřadu,
- velitel JSDH obce, zástupce zdravotního střediska, praktický lékař,
- vedoucí pracovníci podniků, školských, zdravotnických a sociálních zařízení,
- specialisté (odborníci z různých oborů) dle řešené krizové situace.“ [17]

KŠ obce svolává starosta a používá jej:

- „při řešení mimořádné události nebo krizové situace a ke zmírnění jejich následků, včetně plnění úkolů orgánů krizového řízení za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky a za válečného stavu,
- při koordinaci záchranných prací a likvidačních prací hejtmanem nebo starostou obce s rozšířenou působností v souvislosti s řešením mimořádné události v případech stanovených právním předpisem, pokud nevyužijí koordinace bez využití krizového štábu,
- při taktických a prověřovacích cvičeních organizovaných k ověření výše uvedených činností, které nařídí k tomu oprávněná osoba.“ [17]

„Činnost KŠ města se po jeho aktivaci řídí pokyny jeho vedoucího. Když se členové krizového štábu obce sejdou na určenou místě a v určenou dobu, zahájí nepřetržitou činnost stálá pracovní skupina krizového štábu. Tato skupina při řešení mimořádné krizové situace nebo při koordinaci záchranných a likvidačních prací:

- analyzuje vývoj krizové situace nebo mimořádné události ve správním území obce,
- dokumentuje postup řešení krizové situace nebo mimořádné události
- podává vedoucímu KŠ obce návrh na způsob řešení, postup při ochraně obyvatelstva a na vyhlášení, změnu nebo odvolání krizového stavu,

- *soustřeďuje informace o stavu sil a prostředků,*
- *organizuje spojení s krizovými štáby okolních obcí, KŠ obce s rozšířenou působností a kraje,*
- *zabezpečuje informování veřejnosti a přijatých opatřeních a postupu řešení krizové situace nebo mimořádné události,*
- *vede evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření při krizové situaci nebo mimořádné události,*
- *organizuje ochranu obyvatel postiženého území, zásobování a humanitární pomoc obyvatelům postiženého území,*
- *zabezpečuje ukládání a využívání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci, dále ukládání povinnosti poskytovat věcné prostředky a jejich využívání.*

Výše uvedené činnosti jsou vykonávány přiměřeně rozsahu řešené krizové situace nebo mimořádné události.“ [17]

1.3.5 Evakuační středisko

Evakuační středisko se zřizuje pro konkrétní území – např. obec, část obce apod., jejich počet závisí na předpokládaném počtu evakuovaných osob.

„Evakuační středisko zajišťuje zejména:

- *řízení přepravy z míst shromažďování do evakuačního střediska s využitím dostupných dopravních prostředků,*
- *vedení evidence o příjmu evakuovaných osob a poskytování pomoci při slučování evakuovaných rodin,*
- *přerozdělování evakuovaných osob do předurčených příjmových oblastí a přijímacích středisek,*
- *první zdravotnickou pomoc, popřípadě přednemocniční neodkladnou péči a převoz zraněných nebo nemocných do zdravotnických zařízení,*
- *vytýčení tras k nástupním stanicím hromadné přepravy,*
- *nocleh a stravování pro personál a evakuované obyvatelstvo, které se zdrží v evakuačním středisku déle než 12 hodin,*
- *udržování veřejného pořádku v prostoru evakuačního střediska,*
- *podávání informací o průběhu evakuace pracovní skupině krizového štábu.*

Přijímací středisko zajišťuje:

- příjem evakuovaných osob,
- přerozdělení evakuovaných osob do předurčených cílových míst přemístění a míst nouzového ubytování,
- první zdravotnickou pomoc a případný odvoz nemocných do vyčleněných zdravotnických zařízení,
- informování orgánů o průběhu evakuace,
- informování evakuovaných osob, zejména o místě nouzového ubytování a stravování,
- informování orgánů veřejné správy dotčených evakuačními opatřeními o počtech a potřebách evakuovaných osob. “ [1;7;18]

1.3.6 Plánování plošné evakuace

„Plánování plošné evakuace vychází z vyhodnocení analýzy možných ohrožení spravovaného území, z předpokladu prostoru a času působení ohrožení, z demografických podmínek ohroženého území a z potřebných geografických údajů ohroženého území. Při plánování je potřeba vycházet z existující přímé závislosti mezi velikostí ohrožení a rozsahem opatření, která je nutno provést. Proto rozsah opatření má být připravován do úrovně maximální prognózované velikosti vyhodnocených ohrožení. Ve většině případů se po pro vedení a vyhodnocení analýzy rizik v kraji plánuje plošná evakuace především pro ohrožení přirozenou a zvláštních povodní.

Plánování plošné evakuace se zabývá havarijní plán kraje, který je součástí krizového plánu kraje, je zpracován v souladu se zákonem o IZS a vyhláškou havarijního plánu kraje je plán evakuace obyvatelstva, což je soubor vybraných informací a připravených postupů jednání, které slouží k provedení plošné evakuace obyvatelstva. Zmíněný plán evakuace zpravidla obsahuje:

- zásady provádění evakuace,
- předpokládané počty evakuovaných osob,
- zabezpečení evakuace,
- evakuační trasy,
- přehled míst ubytování,
- řízení evakuace,

- rozdělení odpovědnosti za provedení evakuace pro obyvatelstva.

Plán evakuace obyvatelstva je v havarijním plánu kraje zpracován v obecnější rovině, podrobnější rozpracování problematiky plošné evakuace na svém správním území provádějí obce s rozšířenou působností. Tyto obce jsou v souladu se zákonem určeny HZS kraje k rozpracování vybraných úkolů krizového plánu kraje a v tomto rozpracování je plošná evakuace podrobněji řešena.

Nevýhodou takto připravených plánů evakuace je skutečnost, že jsou zpracovány na určitý predikovaný rozsah mimořádné události. Při reálných událostech bývá většinou jejich rozsah jiný a plán evakuace lze využít pouze částečně. Praxe navíc prokázala, že je velmi problematické stanovit zejména předpokládané počty evakuovaných osob, a to ze dvou důvodů. Prvním je vlastní stanovení počtu osob, které se budou nacházet v dané lokalitě, což zpravidla je závislé na denní době, v týdenním horizontu jsou odlišné víkendy a v ročním např. prázdniny, doby dovolených apod. Důvodem druhým je odhad procenta samoevakuace osob, který bude záviset na konkrétním složení osob v dané lokalitě. Obecně lze říct, že s nárůstem počtu individuálních dopravních prostředků se zvyšuje i procento samoevakuace, což potvrzují i zkušenosti z velkých povodní v ČR v letech 1997 a 2002. S ohledem na tuto skutečnost je při plošné evakuaci většího území zapotřebí věnovat velkou pozornost evakuačním trasám, jejich kapacitě a průjezdnosti, jak dokládají kupříkladu praktické zkušenosti z plošné evakuace města New Orleans v důsledku katastrofy způsobené hurikánem Katrina.“ [1]

1.3.7 Plánování plošné evakuace v reálném čase

„Evakuační plány zpracované podle legislativy jsou připraveny na plánovaný rozsah mimořádné události. Proto je vhodné mít možnost plánované evakuaci v reálném čase a na rozsah skutečné události, což z časových důvodů nelze efektivně realizovat bez podpory výpočetní techniky. Protože plánování plošné evakuace v reálném čase bude vždy vztaženo na přesně definovanou oblast, tj. oblast skutečně zasaženou konkrétní mimořádnou událostí nebo aktuálně prognózovanou, je nanejvýš efektivní využití informačních systémů, které umí pracovat s prostorovými daty, tj. geografických, informačních systémů.“ [1]

1.3.8 Dělení evakuace z hlediska rozsahu opatření

Evakuaci můžeme rozdělit na několik druhů dle určitých specifik jedním je rozsah opatření:

Evakuace objektová – zahrnující jednu nebo několik obytných budov, administrativně správních budov, technologických provozů nebo dalších objektů. [7]

„Evakuaci plošnou – zahrnuje evakuaci obyvatelstva z části nebo celého urbanistického komplexu nebo většího územního prostoru, přičemž obyvatelstvem jsou míněny všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost.“ [2]

„Plošná evakuace se může provádět jako evakuace všeobecná, tj. podléhají jí všechny osoby, např. při živelných pohromách a průmyslových haváriích, nebo částečná, tj. podléhají jí pouze některé skupiny osob, např. děti, osoby v sociálních a zdravotnických zařízeních. Standardně se provádí jako evakuace přímá, bez předchozího ukrytí osob, případně jako evakuace s ukrytím, provádí se ukrytí evakuovaných osob a po snížení prvotního nebezpečí je dokončena evakuace, např. při haváriích jaderných zařízení.

V praxi se můžeme setkat také s evakuací samovolnou, kdy proces evakuace není řízen a obyvatelstvo při potřebě úniku nebezpečím jedná dle vlastního uvážení, což může mít za následek zbytečné ztráty na životech, zdraví a majetku

Z hlediska náročnosti je nejsložitější provedení dlouhodobé plošné evakuace.“ [2]

1.3.9 Dělení evakuace z hlediska doby trvání

Dalším druhem dělení je dle doby trvání:

Evakuace krátkodobá – kdy ohrožení nevyžaduje dlouhodobé opuštění objektu. Pro evakuované osoby není zpravidla zapotřebí realizovat opatření související s následnou péčí o evakuované osoby, ale pouze zajištění nouzového přežití. [7]

„Evakuace dlouhodobá – kdy ohrožení vyžaduje dlouhodobé opuštění objektu. Pro evakuované osoby je zpravidla zapotřebí realizovat opatření související s následnou péčí, jako např. náhradní nouzové ubytování a stravování.“ [2]

1.3.10 Dělení evakuace z hlediska způsobu realizace

„Evakuace se zajištěním dopravy – kdy je orgán pro řízení evakuace komplexně zajištěn přesun osob z místa ohrožení do míst nouzového ubytování.“ [1]

Samoevakuace – kdy proces evakuace není řízen a obyvatelstvo se přemísťuje po varování a pokynech, opouští prostor s využitím vlastních dopravních prostředků nebo pěšky. [7]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

1.4 Velké Bílovice

Velké Bílovice jsou součástí jižní Moravy s velkým společenským a kulturním životem. Leží v mírném údolí na západ k Pavlovským vrchům, poblíž komunikační spojnice Brno-Břeclav. Díky své poloze v Dolnomoravského úvalu a Středomoravských Karpat jsou Velké Bílovice známy především svojí zemědělskou výrobou, která má hluboké historické kořeny hlavně v oblasti vinařství a ovocnářství. [19]

Zemědělství

Rozloha celého katastrálního území Velké Bílovice činí 2. 572 ha. V roce 2019 je zde zapsáno kolem 1020 pěstitelů révy, více jak 600 vinných sklepů a 56 velkých vinařství. V roce 2019 pěstuje 90 pěstitelů jabloně, na 112,4 ha, broskvoně 88,97 ha, meruňky 40,37 ha, slivoně 4,14 ha, hrušně 2,83 ha a třešně 0,18 ha. [19]

Hospodářství

V areálu zemědělského družstva, bývalé JZD, je zde stále chov dobytka, hlavně skotu, a prodej mléka, dále v tomto areálu je soukromý vlastník chovu koní. Dále je zde Ranč Mustang, který se také věnuje chovu a výcviku koní, najdeme tu i mnoho malochovatelů drobného zvířectva jako je drůbež, chovatelé králíků, exotických ptáků, ale i holubů, prasat, ovcí a koz.

Vodní hospodářství

Území katastru Velké Bílovice patří do povodí Dyje. Velké Bílovice na svém území odvodňuje na východě města tok Prušánka s nádrží Velký Bílovec, vybudovanou v roce 1984, sloužící k zavlažování a lovu ryb. Vodní tok Prušánka patří do povodí Dyje od Svratky. Tok Prušánky pramení sz. od Čejkovic, ústí zprava do Kyjovky u Lužic, plocha povodí 93,3 km², délka toku 24,6 km, průměrný průtok 0,12 m³/s. Mimo pstruhová voda po celém toku. Západní část území odvodňuje Bílovický potok s přítokem Járek a vodní zavlažovací nádrží Šísary, vtéká do Trkmanky, ústí zleva do Dyje u obce Podivín. [19;20]

Dopravní infrastruktura

V jihozápadní části Velkých Bílovic se nachází dálniční úsek D2 nebo také E65 Brno-Břeclav. Dalším dopravním úsekem, který prochází přes Velké Bílovice je silnice II. třídy II/422 Valtice-Zlechov a II/423 Velké Bílovice-Lužice. Nejbližším železničním úsekem je železniční stanice Podivín, který je vzdálen 3 km.

Demografie

„Na počátku roku 2016 žije ve Velkých Bílovicích 3899 obyvatel, jejich průměrný věk činí 41,5 roku, průměrný věk mužů 40,3 roku a průměrný věk žen 42,7 roku. Nejpočetněji je zastoupena skupina obyvatel ve věku 35-39 let, kterých žije ve městě 339, za ní následuje věková skupina obyvatel ve věku 40-44 let s počtem 333 a děti ve věku 0-14 let žije ve Velkých Bílovicích 605.“ [20]

Školství

Ve městě Velké Bílovice se nachází MŠ Kamarádi, školka má 6 tříd, prostornou zahradu a výdejnu jídla, která nespadá pod budovu školky, ale nachází se v budově ZŠ, které jsou však spojeny. Ředitelkou školky je paní Anna Kropáčová a zástupcem je paní Bc. Floriánová Kateřina. Ve školce se také nachází folklorní soubor Hrozínek, logopedická třída Neposlušná pusinka a Pěvecký sboreček. [21;22]

ZŠ Velké Bílovice je 9letá základní škola. Ředitelkou je Mgr. Balgová Svatava, zástupcem je Mgr. Jirásek Radoslav. V budova je propojená s MŠ Kamarádi, sportovní halou, jídelnou pro 1. a 2. stupeň, školní družinou, městskou knihovnou, dětským doktorem a ve venkovních prostorách najdeme dopravní a sportovní hřiště. Ve škole nalezneme mnoho kroužků jako jsou pohybové hry, výtvarně-pracovní kroužek, Dívčí klub, dyslektický a žurnalistický kroužek, Anglický klub a robotiku. [23]

Kultura, služby a kulturní památky

Velké Bílovice patří svými službami a vysokým stupněm občanské vybavenosti na přední místo mezi obcemi okresu Břeclav, a to jak hlediska infrastruktury, tak i služeb. Ve městě je vybudována čistírna odpadních vod, veřejná kanalizace i rozvod pitné vody na celém území města i sklepů, kulturní dům, zdravotní středisko s ambulancemi obvodních i specializovaných lékařů, domov pro seniory, základní i mateřskou školu, základní uměleckou školu, muzeum, městskou knihovnu a smuteční obřadní síň. Je zde mnoho potřebným ubytovacích i gastronomických zázemí, tyto služby zde poskytují restaurace a hotely, ale také i v místních vinařství, penzionů a vinných sklepů. Vedle těchto služeb je možné využít ve městě bankomaty, nachází se zde dvě nákupní střediska, potřeby pro vinaře, prodejnu a opravnu kol a další. V centru města je turistické informační centrum. Ve městě se nabízí i možnost tenisových kurtů a fotbalového hřiště na sportovním areálu na Fabiáně, mimo jiné probíhá výstavba nového sportovního areálu taktéž na Fabiáně, kde je rozšířen o více druhů sportů např. volejbal, basketbal, nohejbal, florbal, plážový volejbal,

In-line dráha či pétanque a další, nebo přírodního areálu Křástelka. Rybáři vyhledávanou lokalitou je rybník Velký Bílovec. [19]

Mezi kulturní památky ve Velkých Bílovicích patří kostel Narození Panny Marie v barokním stylu s hrobkou Jana ml. ze Žerotína, Habánské sklepy z roku 1614, kaplička na Hradištku s vysvěceným kamenem pro kapli sv. Cyrila a sv. Metoděje, sv. Václavu a sv. Urbanu, Socha sv. Floriána před budovou hasičské zbrojnice, socha sv. Vendelína na ulici Žižkovská, socha sv. Jana Nepomuckého na ulici Lipová, socha Velkobílovecká Slípka na trase ke kapličce.

Okolí

„Leží v nejatraktivnější oblasti jižní Moravy a v jejich bezprostřední blízkosti se rozkládá Lednicko-valtický areál, nejrozsáhlejší člověkem vymodelovaná krajina ve střední Evropě s rybníky, parky a romantickými stavbami, nabízející prohlídku zámků nebo procházku zajímavými krajinnými lokalitami.“ [2]

Velké Bílovice jsou součástí mikroregionu LVA-Lednicko-valtický areál, pod které spadá města a obce Velké Bílovice, Valtice, Rakvice, Přítluky, Podivín, Lednice, Ladná, Hlohovec, Bulhary a Břeclav. Dále také spadají pod mikroregion Vitis, spolu s obcemi Čejkovice a Mutěnice. [21]

Obr. 1 Mapa katastru města Velké Bílovice [24]

1.5 RISKAN

Práci v Riskanu jsem si vybrala z důvodu snadného, rychlého vytvoření a možnosti většího zadávání hrozeb najednou pro město.

RISKAN je program, který funguje jako pomocný prostředek při sestavování analýzy rizik. Umožňuje rychleji stanovit priority, na které je potřeba dbát a usnadňuje výpočty závažnosti. Může být velkým a rychlým pomocníkem pracovníků, kteří se stanovením rizik běžně zabývají a mají hodně zkušeností, jak v objektu, tak i v civilním prostředí. Program je určený, jak pro samostatné, tak pro skupinové použití, nepotřebuje přesné číselné údaje, tato metoda se zakládá na subjektivních zkušenostech sestavovatele. [25]

Rychlé zhodnocení rizik v kalkulátoru RISKAN zahrnuje:

- *„identifikace aktiv a jejich ohodnocení,*
  - *identifikace hrozeb a ohodnocení jejich pravděpodobnosti,*
  - *ohodnocení zranitelností aktiv jednotlivými hrozbami,*
  - *výpočet výsledného rizika pro každou relevantní dvojici aktivum-hrozba,*
  - *roztřídění výsledných rizik na „nízká, střední a vysoká“ dle stanovených kritérií.“*
- [25]

Výstupy lze převést do tabulek v Microsoft Office Excel a průběžně s nimi pracovat.

Složka nápověda

Popisuje jednotlivé hodnoty a jak vpisovat hodnoty do kalkulátoru.

Složka data

Ukazuje výsledné hodnoty rizik podle vzorce.

Složka číselník

Udává kritéria pro hodnotu aktiv, zranitelnosti aktiv a pravděpodobnost hrozby námi zvolené.

Kritéria, která jsem zvolila pro tuto analýzu rizik v obci Velké Bílovice jsou zobrazena v následující tabulce (Tab. 1).

HODNOTA AKTIVA		PRAVDĚPODOBNOST HROZBY		ZRANITELNOST AKTIVA		VÝSLEDNÉ RIZIKO	
0	zanedbatelná	0	žádná	0	Žádná	Nízké	0 - 31
1	velmi nízká	1	zanedbatelná	1	Nízká	Střední	32 - 61
2	nízká	2	nízká	2	Střední	Vysoké	62 - 90
3	střední	3	střední	3	Vysoká		
4	vyšoká	4	vyšoká				
5	velmi vyšoká	5	velmi vyšoká				
		6	jistá				

Tab. 1 Kritéria pro analýzu [vlastní zpracování]

1.5.1 Seznam aktiv

Seznam aktiv nám udává kategorie subjektů a objektů námi zvolených, které mají své číslo v tabulce a následně se jim přidává hodnota aktiv. Tato hodnota udává, jak je důležitý daný subjekt nebo objekt z hlediska důležitosti a významnosti. Hodnoty jsou dány dle subjektivity a znalostmi zadavatele a můžou se mírně lišit. V seznamu aktiv jsem neuvedla složky IZS jak bývá celkem běžné, protože z mého pohledu jsou tyto složky na podobné nebo identické situace cvičení, tudíž jsou připraveni rychle jednat a znají rizika situací, a proto jsou dle mého názoru nejméně ohroženi. Dále v seznamu aktiv jsou obecně uvedeny hotely, penziony, restaurace a hospody, jelikož ve Velkých Bílovicích je jich velký počet a hodnota dle mého názoru zůstává stejná viz tabulka (Tab. 2).

Obyvatelstvo	Ostatní objekty a místa
Kojenci, děti v předškolním věku	Městský úřad
Školní mládež, studenti	Sólo
Obyvatelstvo v produktivním věku	Hasičská zbrojnice
Těhotné ženy, důchodci	Fotbalové hřiště
Zdravotně postižení	Tenisové hřiště
	Multifunkční sportovní areál
Školy a školní budovy	Kostel
Mateřská škola	Kaplička
Základní škola	Křástelka
Školní sportovní areál	Střelnice
Základní umělecká škola	Smuteční obřadní síň
	Hřbitov
Kulturní místa	Městské parky
Vlastivědné muzeum	Penziony
Městská knihovna	Hotely
Kulturní dům	Restaurace
	Myslivna
	Hospody
	Vinné sklepy
	Čistička odpadních vod
	Obchodní středisko
	Obchodní dům
	Zdravotní středisko
	Dům pro seniory
	Nádrž Velký Bílovec
	Vodní plocha Šišary
	Benzínové pumpy
	Sběrný dvůr

Tab. 2 Seznam aktiv [vlastní zpracování]

1.5.2 Seznam hrozeb

Seznam hrozeb udává hrozby námi zvolené a pravděpodobnost jejich výskytu. Tabulka je opět vytvořená subjektivně. Hrozby jsem rozdělila do dvou hlavních kategorií na naturogenní a antropogenní. Pravděpodobnost hrozby se odvíjí i podle toho, kolikrát za rok, desetiletí či století se daná hrozba opakuje. Jelikož mezi nejčastější hrozby se ve Velkých Bílovicích se objevuje požár, dopravní nehoda, události v důlních a podzemních stavebách dále pak vichřice a větrné poryvy, krupobití, mlha, dlouhodobé sucho ale i přívalové deště, jsou tyto hrozby nejvíce pravděpodobné, viz tabulka (Tab. 3).

Naturogenní hrozby	Antropogenní hrozby
Povodně	Radiační havárie
Přítalové deště, záplavy	Únik nebezpečných látek
Zvláštní povodně	Ropná havárie
Posun říčního koryta	Provozní havárie
Tsunami	Dopravní nehoda
Požár	Dopravní havárie s únikem nebezpečné látky
Dlouhodobé sucho, extrémní vedro	Dopravní havárie s únikem radioaktivní látky
Epidemie, pandemie	Dopravní havárie s únikem ropné látky
Epifytie	Železniční nehoda
Epifytie	Železniční havárie s únikem nebezpečné látky
Epizootie	Železniční havárie s únikem radioaktivní látky
Přemnožení přírodních škůdců	Železniční havárie s únikem ropné látky
Přemnožení plevelů	Letecká nehoda
Zemětřesení	Letecká havárie s únikem nebezpečné látky
Propad zemských dutin	Letecká havárie s únikem radioaktivní látky
Sopečná činnost	Letecká havárie s únikem ropné látky
Sesuv půdy	Lodní nehoda
Půdní eroze	Lodní havárie s únikem nebezpečné látky
Silné mrazy	Lodní havárie s únikem radioaktivní látky
Sněhové kalamity	Lodní havárie s únikem ropné látky
Krupobití	Požár
Vichřice a písečné bouře	Eroze půdy
MLha	Vysychání vodních zdrojů
Pád kosmických těles	Statické poruchy staveb
Geomagnetická anomálie	Události v důlních či podzemních stavbách
Přepólování zemských pólů	Exploze
Radioaktivita hornin	Narušení hrází vodního díla
Globální oteplování	Odpady ve vodních tocích
Narušení celkové ekologické rovnováhy	Smog
	Skleníkový efekt
	Nevhodné používání hnojiv

Tab. 3 Seznam hrozeb [vlastní zpracování]

1.5.3 Tabulka zranitelnosti

Tabulka zranitelnosti je velmi důležitá, neboť je to jedno z nejvýznamnějších. Zranitelností se myslí síla dané hrozby na aktiva neboli jak velký účinek má daná hrozba na objekt či subjekt, nesmíme samozřejmě opomenout hodnotu aktiv, kterou jsme si určily. Díky tomu nám vyšla nejrizikovější skupina a to obyvatelstvo. Červeně podbarvená skupina mi vyšla

kojenci a děti v předškolním věku, dále pak v nejvyšší žlutě podbarvené školní mládež a studenti, těhotné a důchodci, zdravotně postižení, z objektů jsou to mateřská škola, základní škola, kulturní dům, městský úřad, kostel, čistička odpadních vod, zdravotní středisko, dům pro seniory a benzinové pumpy. Viz příloha (P I).

1.5.4 Vyhodnocení hrozeb a možná opatření

Díky této metodě jsem určila nejzávažnější a nejpravděpodobnější rizika. Nejzávažnější hodnoty jsou podbarvené červeně. Tím pádem má velký dopad na aktiva ve městě. Střední pravděpodobnost je žlutě podbarvená a ukazuje nám, že i tyto hrozby se opakují, ale ne v tak časté míře, ale i tak mají svůj podíl, které ohrožují aktiva. Zeleně podbarvená čísla nám říkají, že buď se nevyskytnou vůbec nebo je velmi minimální pravděpodobnost jeho vzniku. Viz příloha (P II)

Žádné hrozby si v minulosti nevyžádali nutnou evakuaci a tudíž se s plošnou evakuací skoro nepočítá.

Obecně hrozby mají největší dopad na obyvatelstvo, přesněji skupina kojenci a děti v předškolním věku, protože dle mého názoru neznají určité hrozby a co tyto hrozby způsobují, také ještě nevědí, jak se zachovat a jak se ubránit proti jejich vlivu, ale není to zrovna nejrizikovější aktivum. Rizikové aktiva jsou budovy, jak veřejné tak soukromé.

Jak už jsem zmínila v seznamu hrozeb, mezi nejčastější hrozby patří požár a dopravní nehoda. Požáry jsou nejčastěji ve Velkých Bílovicích způsobené lidskou chybou či nepozorností, přírodními vlivy nebo provozní chybou. Dopravní nehody jsou z 90 % způsobené lidskou chybou a 10 % špatná sjízdnost silnice zapříčiněná přírodními vlivy. Prevence proti požárům v objektu můžou zajistit, požární hlásiče napojené na sprinklery či jiné hasící jednotky. Údržba kolem drátů vysokého napětí, nebo samotná jejich údržba, aby se dráty nekřížily při povětrnostních podmínkách.

Další hrozby, které často ovlivňují a mají dopad na aktiva jsou přívalové deště ale i dlouhodobé sucho, krupobití, vichřice a poryvy větru, mlha a události v důlních či pozemních stavbách.

Přívalové deště se ve Velkých Bílovicích objevují 1-2 ročně dle ročního období. Způsobují zatopení podzemních garáží, sklepů nebo jiných částí budov. Prevence proti přívalovým deštům v některých částech Velkých Bílovic již nelze upravit. Do budoucna lze vybudovat lepší řešení kanalizace, stavět vyšší základy pro dům a počítat při stavbě podsklepení domu

či stavění sklepu s odvodňovacím systémem. Lze však vystavět remízky v kopcovitém terénu nebo odvádět vodu bočními strouhami. Zatím nebyla potřeba využití evakuace pro obytné budovy, vždy SDH Velké Bílovice pomohli s odčerpáním vody v dostatečné rychlosti.

Dlouhodobé sucho se objevuje ve Velkých Bílovicích v posledních letech, kdy se zvýšily průměrné teploty. Město Velké Bílovice se rozhodlo pro udržení vody v podzemí, vysadit na městských pozemcích stromy, které by přispěli k opětovnému snížení vysokých teplot. Bohužel v dnešní době má město své pozemky už plně vysázené. Do budoucna by městu mohlo pomoci vytvoření vyhlášky o zalesňování pozemků kolem silnic a zalesnění hranic zemědělských pozemků.

Hrozba krupobití má v zemědělském městě veliký dopad hlavně na pěstování ovoce, zeleniny, obilovin atd., tyto aktiva jsem v seznamu aktiv neuvedla z důvodu toho, že finální dopad má hlavně na obyvatele. Tím se myslím menší úroda, ztráta zisku a obnova zničené zeleně. V dnešní době se to netýká jen zeleně, ale i poškození skel a komponentů na dopravních prostředcích a dalších strojích či budovách, které na tuto živelní pohromu nejsou preventivně přizpůsobeny.

Vichřice a poryv větru se odehrává během podzimního ročního období, každý rok přijde 1-2 orkány, které mají dopad na objekty či zeleň a jiné subjekty. Způsobuje poškození stromů v blízkosti obydlí či u silnic, může způsobit ztrátu majetku nezajištěného k pevnému bodu.

Mlha je druh živelné pohromy, před kterou není žádná prevence, ale zatěžuje viditelnost při řízení dopravních prostředků, které může způsobit další hrozbu.

Události v důlních nebo podzemních stavbách mohou být běžné hlavně v oblastech spojených s těžbou nerostných surovin. Ve Velkých Bílovicích neprobíhá žádná taková činnost, ale v minulosti v 18.-19. stol. zde byly vybudovány podzemní chodby, které vedou od kostela na Habánské sklepy a další trasa je od kostela na kapličku na Hradištku. Chodby se v dnešní době nepoužívají a větší část je už zřícená nebo jsou z nich vytvořeny menší sklepy pod obydlím. Tyto chodby po jejich dlouhém nepoužívání nebyly probádány, kvůli statickému stropu, a tudíž nelze jejich přesnou polohu přesně určit. Prevence proti propadu v takovýchto částech je velmi obtížná a pokud k ní dojde, tak se stává v neobydlených částech města. Tato událost probíhá většinou na zemědělských pozemcích, kdy párkrát došlo k propadu se zemědělským strojem.

1.6 TerEx

Dále se chci věnovat hrozbě dopravní havárie s únikem nebezpečné látky, která nám sice v Riskanu nevyšla jako hrozba pro město, ale díky častým nehodám na silnicích a s narůstající silniční dopravou. Lze do budoucna předpokládat i s touto hrozbou na město a její objekty a subjekty.

TerEx je software, který se používá na přesnou lokalizaci dopadu úniku nebezpečných látek, průmyslových havárií, teroristických útoků, následků útoků chemických, biologických a jaderných zbraní. [26]

Je rychlý, snadný, má mnoho využití pro jednotky IZS ale i pro vojenské jednotky. Software počítá vždy podle nejhoršího scénáře, dle zadaných hodnot. Dokáže počítat i s nepřesnými informacemi v zadaných hodnotách. Nachází se v něm devět základních situací MU, které pak můžeme použít v mnoha typech událostí, havárií a útocích. Nachází se v něm seznam nebezpečných látek, které by mohli ohrozit důležité objekty či subjekty. V softwaru je tzv. Průvodce pro rychlý dopad, který nám rychle a bez velkých znalostí dokáže vyhodnotit dopad MU. Každý dopad pak lze uložit do Databáze a buď ji znovu vytvořit nebo porovnat s jinou událostí. [26]

TerEx je kompatibilní s GIS, který nám danou událost ukáže přímo v mapách, a tudíž si lépe a přesně určíme zasaženou oblast. Lze také využít jako podklad lokální geografická data nebo se přihlásit na server Státního mapového centra. V Každé instalaci jsou též mapy z prohlížeče Google. [26]

Mým úkolem je vytvoření scénáře mimořádné události dopravní havárie s únikem nebezpečné látky, a vytvořit podle něj evakuační trasy, vybrání nejlepšího evakuačního střediska, uzavření silnice a vytvoření náhradní trasy.

1.6.1 Smyšlený popis události

Dne 29.7.2020 v 16:06 hod. ve Velkých Bílovicích došlo k havárii automobilové cisterny. Cisterna převážela automobilový benzín, při havárii došlo k protržení pláště cisterny, během kterého začala látka vytékat. V tento den bylo velmi velké teplo a vítr dosahoval 16 km/h, 29 °C. Událost se stala v obytné zóně na hlavní křižovatce (Svárov, Podivínská a náměstí Osoboditelů) ve směru k ulici náměstí Osoboditelů.

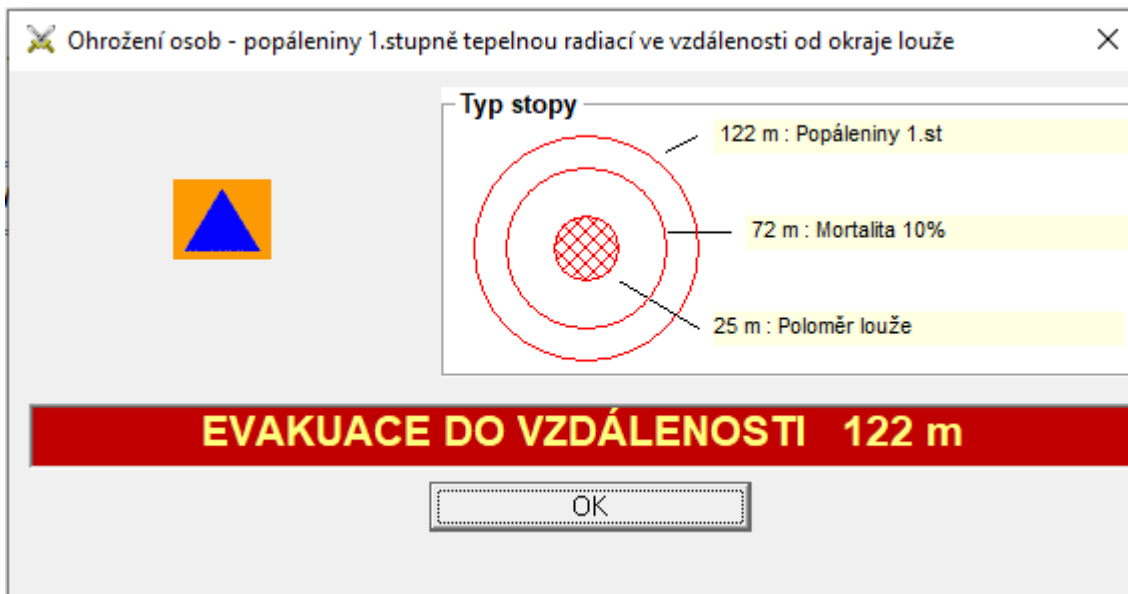
Při ohrožení havárie s chemickou látkou se řidič chová dle povinných písemných pokynů ADR ve vozidle. Obsahují pokyny, jak se chovat při nehodě. Při volání na tísňovou linku, řidič uvede všechny náležité informace o látce a druhu nehody. V pokynech ADR je dále číslo toxikologického střediska pro konzultaci s léčbou postižených, bezpečnostního poradce a kontaktní informace distributora. Řidič po celou dobu uchovává průvodní doklady a následně je odevzdá zásahové jednotce. [27]

„Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, u které došlo k havárii, je povinna:

- *provádět neprodleně záchranné a likvidační práce,*
- *ohlásit neprodleně havárii místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a bezprostředně ohroženým obcím,*
- *podílet se na varování osob ohrožených havárií,*
- *poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,*
- *spolupracovat při odstraňování havárie se složkami integrovaného záchranného systému, správními úřady a orgány krajů a obcí,*
- *uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií,*
- *zabezpečit asanační práce podle pokynů příslušných správních úřadů nebo obcí,*
- *zabezpečit zneškodnění odpadů, které vznikly v důsledku havárie i v důsledku její likvidace,*
- *spolupracovat při zpracování dokumentace o záchranných a likvidačních pracích.*

[25;26]

V nástroji TerEx jsme zadali parametry, havárie se stane automobilové cisterně, která převáží automobilový benzín. Jelikož se nehoda stala na hlavní křižovatce, je průměr vytékající kapaliny 50 m. Nástroj nám proto vypočítal tuto vzdálenost pro evakuaci (Obr.2). Nástroj nám zároveň vyhodnotí i ohrožení osob a jejich možné zranění v dané zóně. Další informace ohledně havárie je v další části nástroje, který nám vygeneroval (Obr.3).

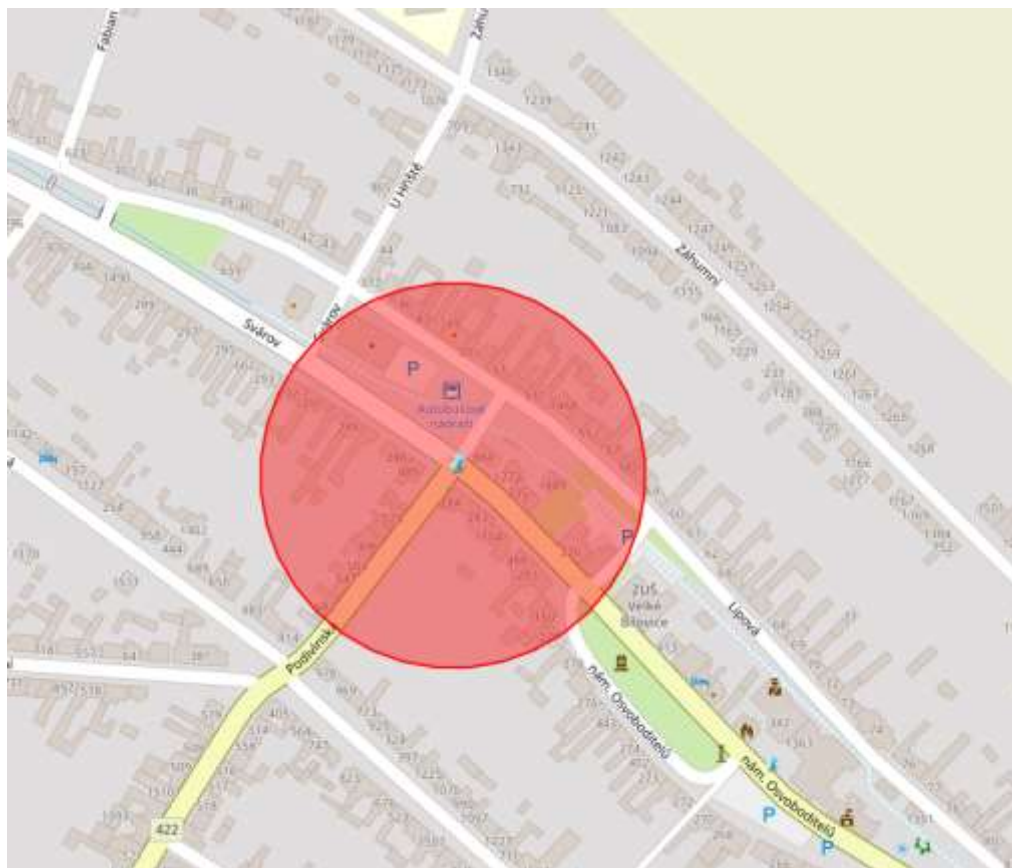

Obr. 2 Vzdálenost evakuace [vlastní zpracování]

TerEx Verze 3.1.1	07:42:27 06.08.2020	Neregistrovaná verze DEMO
Událost: TE200806_0740		
Model: POOL FIRE - Hoření louže kapaliny nebo vroucí kapaliny		
Látka: Benzín automobilní		
Průměr hořící louže: 50 m		
Poloměr louže : 25 m (82 ft.)		
Popáleniny 1.st : 122 m (400 ft.)		
Mortalita 10% : 72 m (236 ft.)		
Mortalita 50% : 62 m (203 ft.)		
Zápal suchého dřeva : 33 m (108 ft.)		
Narušení pevnosti oceli : 25 m (82 ft.)		
Ohrožení osob - popáleniny 1.stupně tepelnou radiací ve vzdálenosti od okraje louže NUTNÝ ODSUN OSOB 122 m (400 ft.)		
Neregistrovaná verze DEMO Neregistrovaná verze DEMO Neregistrovaná verze DEMO		

Obr. 3 Specifikace havárie [vlastní zpracování]

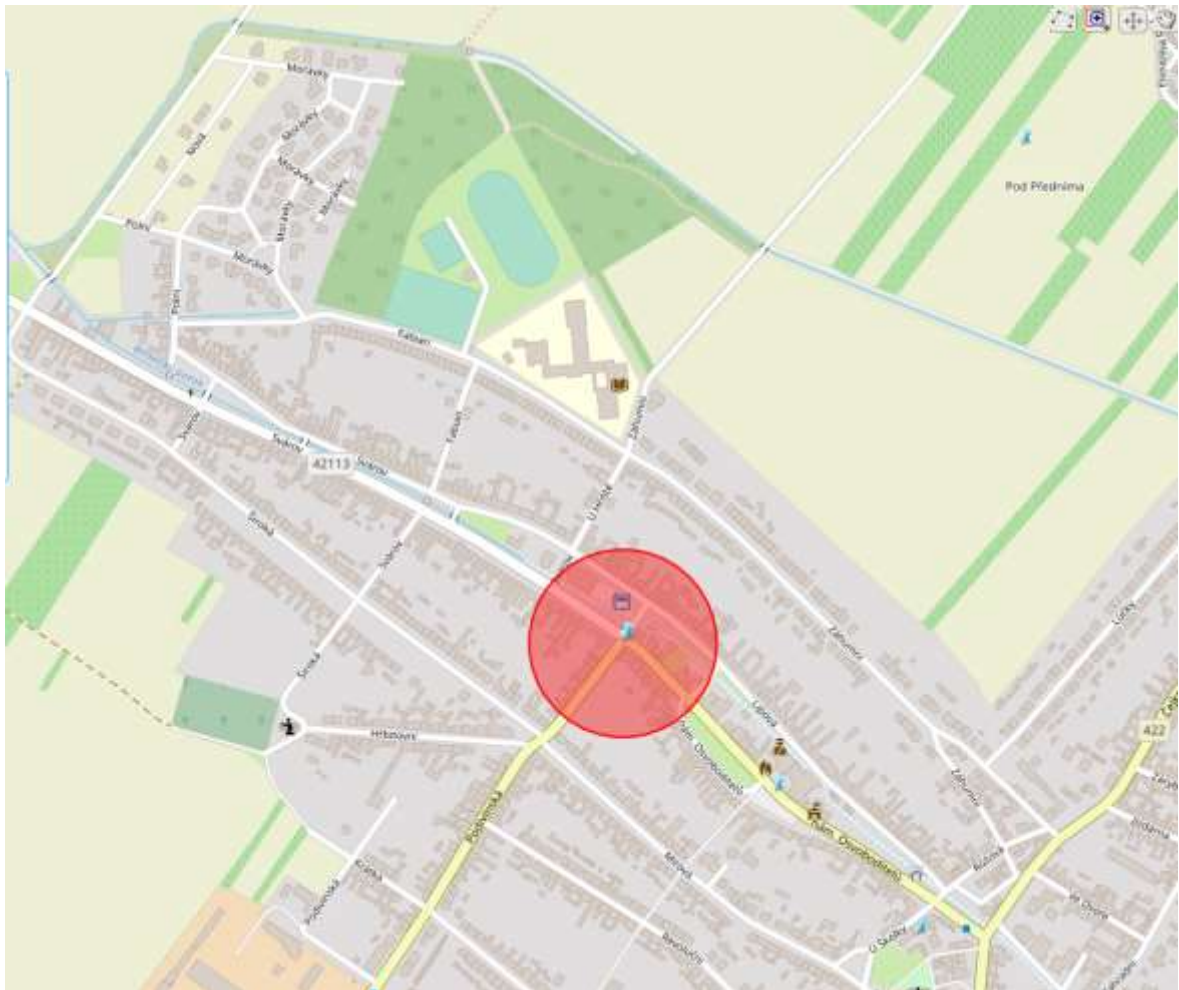
Tyto informace a parametry jsem si promítla do online map s rozsahem doporučené evakuační zóny a doporučeného chemického průzkumu. Zadala jsem lokalitu, ve které chci právě promítnout tyto data a poté jsem je umístila do mapy (Obr. 4, 5)

Obr. 4 Doporučená evakuační zóna [vlastní zpracování]

Díky možnosti zakreslení do mapy, můžeme vidět, že evakuace bude probíhat na ul. Podivínská až po křižovatku s ulicemi Široká, Mírová a U Hřbitova. Část ulice Svárov od křižovatky po hospodu „U Vlka“. Celé obchodní středisko a jeho okolí. Ulici Lipová od hospody „U Vlka“ až po zadní vchod do Základní umělecké školy a ulice náměstí Osvoboditelů od křižovatky až po přední vchod do Základní umělecké školy. Do oblasti evakuace spadají hlavní budovy jako je obchodní dům, autobusové nádraží, restaurace „Na Pekárně“, obchod s oblečením Frolich, obchod s krmivem pro zvířata, stavebniny Renaks, trafika, stánek se zmrzlinou, obchod sazenice révy vinné a sazenice révy vinné Šápara.

Obr. 5 Oddálená plocha evakuace [vlastní zpracování]

Evakuační trasy

Vytvořila jsem evakuační trasu z místa havárie s trasou příjezdu SDH Velké Bílovice a trasou příjezdu IZS základních i ostatních složek. Dále pak trasy příjezdu SDH II. kategorie z Podivína a Velkých Pavlovic (Obr. 6).

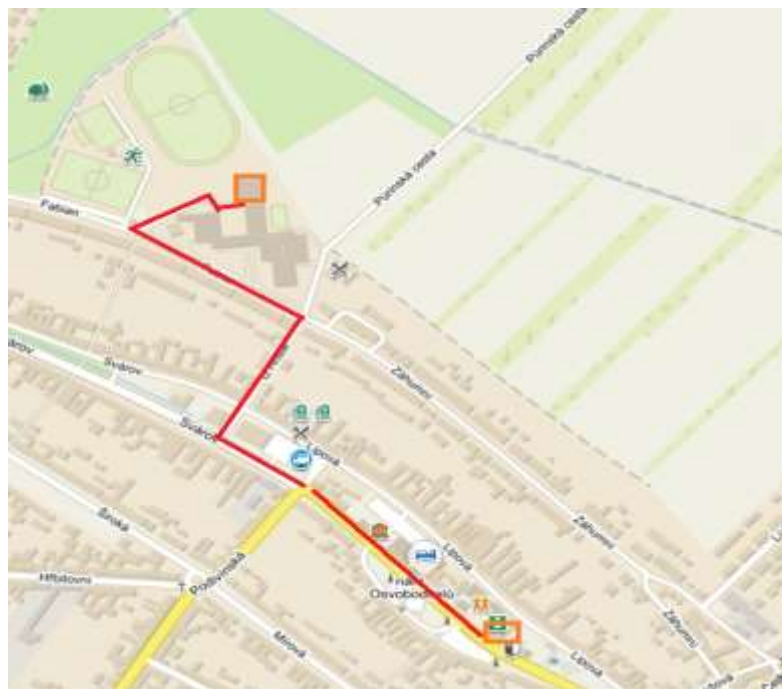
Legenda:

- Evakuační trasa obyvatelstva do evakuačního střediska - červená,
- složky IZS – zelená,
- SDH Velké Bílovice – fialová,
- SDH Podivín – světle modrá,
- SDH Velké Pavlovice – tmavě modrá.

Na dalším obrázku (Obr. 7) vidíme obě evakuační střediska a trasy k nim. K povaze havárie vybrat jedno z nich nebo obě, záleží na počtu obyvatel.

Obr. 6 Evakuační a příjezdové trasy [vlastní zpracování]

Obr. 7 Evakuační střediska a trasy [vlastní zpracování]

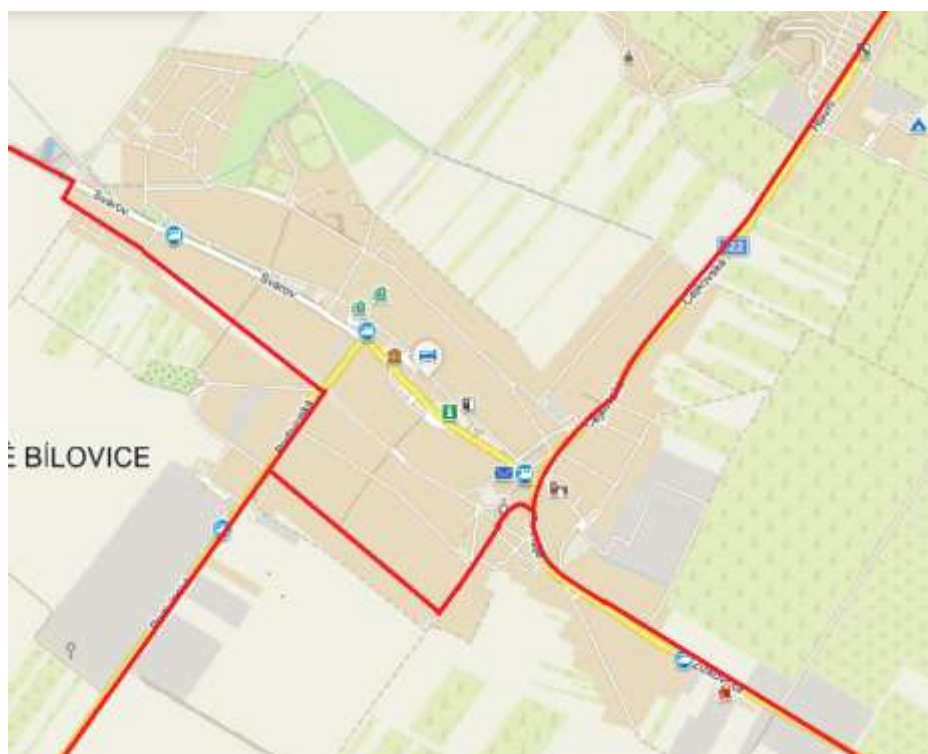
V dalších obrázcích jsem znázornila průjezdnost pro normální dopravu ve Velkých Bílovicích. Trasa vede ze směru Velké Pavlovice přes ulice Široká a Podivínská (směr Podivín, D2 a Břeclav), nebo ul. Široká, Mírová, 1. Máje a Žižkovská (směr Moravský Žižkov), nebo ul. Široká, Mírová a Čejkovská (směr Čejkovice) viz obrázek (Obr. 8).

Vytvořila jsem i druhou trasu, která může vést přes Velké Bílovice a odlehčit jednomu ze směrů. Nebo může sloužit jako hlavní trasa (Obr. 9)

Obr. 8 Trasa pro normální dopravu

[Vlastní zpracování]

Obr. 9 Trasa pro odlehčení dopravy [vlastní zpracování]

1.7 Postup při úniku nebezpečné látky

Přijetí zprávy

„Zprávu o události je možné poslat na tísňové lince (150), telefonním čísle HZS kraje, dálkovým přenosem informací, faxem, radiostanicí pracující v pásmu požární ochrany nebo jiné složky IZS, radiostanicí občanskou, datovým přenosem nebo osobně.

Toto přijetí zprávy se zpracuje tak, aby mohla být předána JPO pro uskutečnění zásahu.“

[28]

Vyhlášení poplachu jednotce

„Místní ohlašovna požárů ve městě vyhláší poplach jen místní jednotce, a to na výzvu občana nebo příslušného operačního střediska. Vychází se přitom z poplachového plánu kraje.

Poplach se vyhláší několika způsoby:

- a) akusticky sirénou signálem „POŽÁRNÍ POPLACH“ - takto se vyhláší poplach celé jednotce. Vyhlášení požárního poplachu sirénou se provádí signálem, který má tvar 25 vteřin nepřetržitého nekolísavého tónu, 10 vteřin pauza a opět 25 vteřin nepřetržitého nekolísavého tónu. Zkouška sirén se provádí ohlašovnami požárů zpravidla jednotně na území České republiky každou první středu v měsíci ve 12,00 hodin nepřerušovaným tónem v délce max. 140 vteřin,*
- b) radiovým svolávacím zařízením nebo telefonicky-takto lze vyhlásit poplach celé jednotce nebo jen určeným hasičům zpravidla vysláním i textové zprávy o vyhlášení poplachu,*
- c) akusticky rozhlasem pro hasiče nebo celou jednotku. Součástí vyhlášení poplachu může být i informace upřesňující místo, druh zásahu a další činnost jednotky, např. síly a prostředky jednotky, pro které vyhlášení poplachu platí,*
- d) signálním akustickým zařízením na stanici nebo zavedeným mezi členy jednotky do místa jejich bydliště,*
- e) opticky světlem na stanici pro hasiče, které může být doplněno i návštějmi s určením druhu techniky k výjezdu.*

Informace předaná jednotce obsahuje druh zásahu, adresu místa zásahu, síly a prostředky jednotky vysílané k zásahu a další údaje upřesňující okolnosti události.“ [29]

Výjezd jednotek

„Při vyhlášení poplachu vyjíždějí z místa své dislokace nejpozději do:

- a) 2 minut jednotky složené výlučně z hasičů z povolání,
- b) 10 minut jednotky složené výlučně z hasičů, kteří nevykonávají službu v jednotce jako své zaměstnání,
- c) 5 minut jednotky složené z hasičů uvedených v písmenech a) a b) nebo z členů, kterým byla určena pracovní pohotovost mimo pracoviště, nebo
- d) 5 minut jednotky hasičského záchranného sboru kraje zřízené na stanici typu P0.

Jednotky k výjezdu vysílá operační středisko, zřízené pro území, kde má být zásah uskutečněn nebo jiné středisko, které převezme zásah.“ [30]

Činnost velitele jednotky

„Velitel jednotky, která přijela na místo zásahu první, oznámí příslušnému opisu převzetí velení zásahu a upřesní charakter zásahu. Musí být zabráněno k možnému špatnému provozu rádiového spojení, jejího přetížení nebo rušení.

Velitel zásahu zabezpečuje průběžné informování opisu:

- *situaci na místě zásahu,*
- *potřebě sil a prostředků či jiné pomoci,*
- *změně velitele zásahu,*
- *činnosti jednotek a složek IZS,*
- *zásadní změně situace na místě zásahu včetně nebo usmrcení hasičů nebo postižených osob,*
- *době lokalizace a likvidace, ukončení záchranných a likvidačních prací při MU,*
- *odjezdu jednotek z místa zásahu.“ [31]*

„Zásady chování obyvatelstva při úniku nebezpečné látky:

- *nepřibližovat se k místu havárie,*
- *vyhledat vhodný úkryt,*
- *místnost utěsnit,*
- *připravit si prostředky individuální ochrany nebo improvizované prostředky,*
- *připravit se na možnou dekontaminaci nebo ji provést,*

- *poslech televize či rozhlasu,*
- *jednak klidně a s rozvahou, popřípadě uklidnit ostatní,*
- *netelefonovat kvůli možné blokaci sítě,*
- *respektovat pokyny a nařízení složek IZS,*
- *vyvarovat se větší fyzické námaze,*
- *varovat sousedy,*
- *připravit se na evakuaci (evakuační zavazadlo).“ [29]*

„Obecné zásady evakuace při úniku nebezpečné chemické látky:

- *Zachovejte klid a dle potřeby se snažte uklidnit ty co to potřebují.*
- *Dodržujte pokyny složek IZS, kteří organizují nebo zajišťují evakuaci.*
- *Byt můžete opustit jen na pokyn složek IZS.*
- *Uhaste otevřený oheň v topidlech.*
- *Vypněte elektrické a plynové spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček).*
- *Uzavřete hlavní přívody vody a plynu.*
- *Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.*
- *Domácí zvířata vezměte s sebou.*
- *Vezměte s sebou evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko.*
- *Při použití vlastních vozidel dodržujte pokyny složek IZS, které organizují nebo zajišťují evakuaci.“ [32]*

Průzkum

„Průzkum se provádí po celou dobu zásahu, např. i při dopravě na místo zásahu, na místě zásahu. Průzkum na místě zásahu se provádí ihned po příjezdu jednotky na místo zásahu a dále nepřetržitě až do ukončení zásahu.

Cílem průzkumu při příjezdu na místo zásahu je co nejrychleji zjistit situaci a na jejím základě rozhodnout o způsobu provedení zásahu.

Cílem průzkumu na místě zásahu je zjistit:

- *zda jsou ohroženy osoby, zvířata a majetek,*
- *rozsah požáru, způsob a směry jeho šíření a druh hořících materiálů nebo rozsah účinků mimořádné události,*

- přítomnost nebezpečných látek a předmětů, které mohou nepříznivě ovlivnit průběh zásahu,
- terénní a jiné podmínky významné pro použití požární techniky a věcných prostředků.

Součástí průzkumu mohou být podle zjištěné situace i práce, které nesnesou odkladu z hlediska záchrany osob a ochrany životů hasičů na místě zásahu. Není vyloučen ani způsob provádění průzkumu tzv. bojem, tedy za současného hašení.

Príslušník je oprávněn vypnout nebo odstavit v nezbytném rozsahu přívod elektřiny, plynu, tepla, vody nebo jiné zařízení za účelem provedení zásahu, pokud nelze nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak a způsobený následek nebude zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který by hrozil. Obdobně postupuje na základě pokynu velitele zásahu nebo velitele jednotky každý jiný hasič v jednotce. “ [33]

Úkolem každé jednotky při havárii s nebezpečnou látkou jsou tzv. prvořadá opatření:

- a) průzkumem zjistit, zda jde skutečně o havárii s nebezpečnou látkou,
- b) provést opatření k záchraně osob a zvířat a uzavřít místa havárie,
- c) zajistit přivolání pomoci, včetně jednotek předurčených pro zásahy na havárie s nebezpečnou látkou a opěrného bodu s rozšířenou detekcí.

Jednotka předurčená pro zásahy na havárie s nebezpečnými látkami dále provádí činnosti vedoucí k:

- snížení bezprostředních rizik,
- omezení rozsahu havárie,
- spolupráci s dalšími složkami IZS při vyšetření a zdokumentování události.

Cílem průzkumu je identifikace nebezpečí, stanovení cílů jednotce a vyhodnocení vhodného postupu pro dosažení těchto cílů. Při rozhodování o postupu a stanovení cílů musí velitel zásahu posoudit zejména:

- a) druh havárie (samovolný únik, požár, výron plynů, dopravní nehoda atd.),
- b) charakter nebezpečí látky,
- c) možné množství již uniklé nebezpečné látky a množství nebezpečné látky, která svým únikem hrozí,

- d) velikost zasažené plochy,
- e) skupenství a možnosti jejich změny,
- f) rizika vyplývající z nebezpečné látky,
- g) možnost šíření nebezpečné látky, směr větru a vývoj počasí,
- h) konfiguraci terénu a hustotu osídlení,
- i) ohrožení povrchových nebo podzemních vod,
- j) zdroje iniciace a možnost výbuchu,
- k) rychlost úniku nebezpečné látky a rychlost jejího šíření,
- l) možnosti k zastavení nebo omezení úniku a rozšiřování nebezpečné látky,
- m) dobu pobytu zasahujících osob s ohledem na nepřekročení referenčních úrovní pro radiační zásah,
- n) stanovení koncentračních limitů chemické látky pro zavedení režimových opatření. [34]

„Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba, u které došlo k havárii, je povinna:

- provádět neprodleně záchranné a likvidační práce,
- ohlásit neprodleně havárii místně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku integrovaného záchranného systému a bezprostředně ohroženým obcím,
- podílet se na varování osob ohrožených havárií,
- poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech,
- spolupracovat při odstraňování havárie se složkami integrovaného záchranného systému, správními úřady a orgány krajů a obcí,
- uhradit krajskému úřadu nebo složkám integrovaného záchranného systému náklady spojené s poskytnutím věcné a osobní pomoci, s likvidačními pracemi a se škodami prokazatelně vzniklými havárií,
- zabezpečit asanační práce podle pokynů příslušných správních úřadů nebo obcí,

- *zabezpečit zneškodnění odpadů, které vznikly v důsledku havárie i v důsledku její likvidace, spolupracovat při zpracování dokumentace o záchranných a likvidačních pracích.*“ [32]

Vyhlášení poplachu pro obyvatele

Varování a vyrozumění provede starostka města, a to hlásičem rotační sirény na budově hospody „U Kéglů“, ul. 1. Máje a hlásičem na městském úřadu ve Velkých Bílovicích městskými rozhlasly. Po akustickém tónu sirény a varovného signálu „Všeobecná výstraha“, následuje verbální informace řízena z KOPIS HZS Brno „Chemická havárie, chemická havárie.“ Dále v hromadných sdělovacích prostředcích bude starostka obce Velké Bílovice informovat o mimořádné události.

V případě poruchy technických zařízení pro vyhlášení poplachu se bude postupovat stejně jako při poruše zařízení požárního poplachu, tyto informace jsou uvedeny v příloze (P V.)

Starostka města Velké Bílovice ve vysílání rozhlasu uvede popis a doporučení při nehodě:

„Hlášení města Velké Bílovice, varuje, že dnes .... v .... hodin došlo k mimořádné události dopravní havárie s nebezpečnou chemickou látkou. Upozorňujeme občany na tuto dopravní nehodu, která se stala na ulici ....., a žádáme občany, kteří se vyskytují v ohrožených místech či okolí, aby zachovali klid a provedli nezbytná opatření, opustily venkovní prostory a co nejrychleji se odebrali do svých příbytků, kde uzavřeli všechna okna, dveře a ucpali mokrou textilií netěsnící prahy a vypli klimatizaci. Dále si nachystali své evakuační zavazadla a přichystali k evakuaci i domácí zvířata. O dalších postupech možné evakuace Vás budeme informovat.

Při přemístění do evakuačního střediska se vyhýbejte kontaktu s dopravní havárií a nejrychlejší, bezpečnou cestou se vydejte, do ZŠ Velké Bílovice do prostoru tělocvičen. Při evakuaci do evakuačního střediska budou zabezpečovat hasiči ORP Břeclav a SDH Velké Bílovice, kteří jsou ochotni pomoci s hendikepovanými lidmi.

Předpokládané ukončení, ohrožení se plánuje v .... hodin.

Starostka města Velké Bílovice.“ [35]

Krizový štáb města Velké Bílovice

Svolání členů krizového štábu zajišťuje pracovník pověřený starostou obce / jinou určenou osobou. Jestliže vznikne mimořádná událost, jsou členové svoláni prostřednictvím mobilního telefonu. Členové krizového štábu jsou povinni mít v pracovní i mimopracovní době zapnutý mobilní telefon. Členové KŠ se dostaví na určené místo, kde budou seznámeni s charakterem mimořádné události a s úkoly.

Složení krizového štábu města velké Bílovice:

- starostka
- místostarosta
- tři členové rady města
- jeden člen pro administrativu
- člen městské policie
- velitel SDH Velké Bílovice

Záchrana osob

„Velitel zásahu rozhoduje o zahájení a ukončení činnosti k záchraně osob, zvířat a majetku a určí, které osoby, která zvířata nebo který majetek budou zachráněny přednostně.

V případě nebezpečí z prodlení mohou o způsobu záchrany osob rozhodnout hasiči provádějící záchranné práce, členové průzkumné skupiny apod. Stanoví se takový způsob záchrany, který je v daném okamžiku nejbezpečnější jak pro zachraňované osoby, tak i pro zachraňující.

Velitel zásahu při hromadné záchraně určí místo, kde budou zachraňované osoby shromažďovány, evidovány a kde jim, popř. bude poskytnuta další pomoc.

Vyhledávání osob. V případě, že byla podána zpráva nebo lze předpokládat, že v určitém místě či prostoru mohou být ohrožené osoby, které však průzkumná skupina nenašla, je nezbytné pečlivě prohledat i takové prostory, kde za normálních okolností nelze předpokládat možnost úkrytu (např. šachta technologických rozvodů v bytových jádrech, prostor pod vanou, koše na prádlo). Zvláštní pozornost je třeba věnovat při vyhledávání dětí.

K záchraně osob se využívají přednostně stavební a konstrukční prvky a zařízení budov, určené k evakuaci osob nebo zásahu jednotky (např. únikové a zásahové cesty, požární a evakuační výtahy, požární žebříky).

Při záchraně většího množství osob se určí jejich pořadí. Pořadí určí velitel zásahu nebo jím pověřený velitel jednotky či skupiny provádějící záchranu nebo záchranář, který je se zachraňovanými osobami v přímém kontaktu. Záchrana osob probíhá zpravidla v pořadí děti, ženy, starci, muži. Je však třeba zvážit momentální stav zachraňovaných osob.

Velitel zásahu je oprávněn na nezbytnou dobu záchranu osob, zvířat nebo majetku přerušit v případě, kdy již nelze, ani přes vynaložení všech dostupných sil a prostředků, osoby, zvířata nebo majetek zachránit anebo pokračování v zásahu by bezprostředně ohrožovalo život zasahujících hasičů. Pokračovat v záchraně lze až po změně okolností z pozice zachraňujícího nebo z pozice ohrožení.“ [36]

Záchrana zvířat

„Postup při provádění záchrany zvířat:

- a) zjistit množství, druh zvířat a jejich ohrožení,
- b) dle možností zajistit přítomnost obsluhujícího personálu, chovatelů zvířat a dostatečného množství sil a prostředků,
- c) volit vhodný způsob záchrany,
- d) určit místo, kam budou zvířata vyváděna.

Způsoby záchrany zvířat:

- a) otevření kotců, chlévů nebo stájí a umožnit zvířatům samostatný odchod,
- b) vyvádění jednotlivých kusů,
- c) vyvedení vůdce stáda (ovce, kozy), ostatní jej zpravidla následují,
- d) vynesení drobného zvířectva (drůbež, králíci) podle množství vhodným způsobem (např. koše, pytle),
- e) obnovení základních podmínek pro život zvířat v místech ustájení (zprovoznění ventilace, rychlé odvětrání kouře a tepla, rychlá likvidace požáru).

Záchranu zvířat provádíme bezpečnými cestami. Pokud to lze, zajistíme odvětrání únikové cesty. Zvířata vyvádíme z dosahu kouře, pokud možno na návětrnou stranu objektu, a zajistíme, aby se nemohla vracet zpět do objektu (ohrazení, dozor, přivázání).

Při vyvádění užitkových zvířat odvážeme jen tolik kusů, kolik jsme schopni najednou vyvést. Úvazy je nejlépe uvolnit přestřihem. Přednostně vyvádíme nejcennější (plemenná) zvířata.

Pokud je to možné, měl by velitel zásahu k vyvádění zvířat využít v maximální míře obsluhující personál, který je na práci se zvířaty zvyklý, a naopak zvířata jsou zvyklá na něj.“ [37]

Záchrana majetku

„Záchranou majetku se rozumí evakuace materiálu (věcí) z dosahu bezprostředního ohrožení požárem, z dosahu účinků živelní pohromy nebo jiné mimořádné události. Jde zejména o následující situace:

- a) hrozí poškození materiálu ohněm, zplodinami hoření nebo hasební látkou,*
- b) materiál překáží při likvidaci požáru, živelní pohromy nebo jiné mimořádné události,*
- c) jedná se o materiál hrozící výbuchem nebo rozšířením požáru a nelze využít jiných způsobů k jeho ochraně,*
- d) jedná se o materiál, jehož hmotnost může způsobit zřícení konstrukcí,*
- e) jde o likvidaci požáru za ztížených podmínek (např. silný vítr - možnost přenesení požáru, nedostatek vody - odstranění hořlavých látek),*
- f) zmenšení množství hořlavé látky (hašení nádob s hořlavou kapalinou, odčerpání pohonných hmot z nádrží vozidel při havárii, odlehčení nákladu),*
- g) evakuace nákladu havarovaného dopravního prostředku.“ [38]*

Usměrňování provozu

„Příslušník Hasičského záchranného sboru ČR ve služebním stejnokroji s označením příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru ČR je oprávněn usměrňovat pokyny provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události, a není-li přítomen policista nebo strážník obecní policie. Při usměrňování provozu používá pokyny stanovené pro řízení provozu policisty. Obdobné oprávnění má člen nebo zaměstnanec jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí.“ [39]

Evakuační postupy v domácnostech

Pokud se obyvatelé nachází mimo své obydlí, vrátí se zpět do svých příbytků a začnou provádět evakuaci dle druhu MU a informací, které dostali rozhlasovou zprávou. Pokud se ve městě vyskytnou lidé, kteří nejsou obyvatelé Velkých Bílovic, vrátí se do svých ubytovacích prostor a budou provádět evakuační postupy. Pokud se ve městě vyskytnou lidé, kteří nejsou obyvatelé Velkých Bílovic a nejsou ubytováni v části města, odeberou se, co nejdříve do přijímacího střediska, které určil velitel jednotky, nebo zahájí samovolnou evakuaci.

- 1) Obecně při úniku látky těžší, než vzduch je základní ochrannou činností zejména improvizovaná individuální ochrana a ukrytí ve vyšších patrech budov. Osoby, které byly postižené MU, vyvést na čerstvý vzduch na odvrácenou stranu, než je místo úniku NL.

Postup obyvatel v domácnostech při úniku NL nebo radioaktivního záření je zmíněno již více pod pojmem činnost velitele jednotky.

- 2) Při dlouhodobé evakuaci či krátkodobé evakuaci, povodních, požárech atd. postupujeme:
  - vypnout všechny plynové a elektrické spotřebiče, které jsou v provozu,
  - elektrické spotřebiče odpojit ze zásuvky, mimo ledničky a mrazničky,
  - uhasit otevřený oheň, např. krb, kamna, svíčky,
  - vypnout topení, např. plynový kotel-HUP,
  - při dlouhodobé evakuaci vypnout hlavní uzávěr plynu, vody a elektřiny,
  - zhasnout před odchodem všechna světla,
  - dětem dát do kapsy lístek se jménem a adresou,
  - vzít s sebou i svá domácí zvířata,
  - při dlouhodobé evakuaci sbalit evakuační zavazadlo (viz příloha P IV),
  - uzamknout byt/dům,
  - ověřit, zda i ostatní v budově a v okolních domech vědí o evakuaci,
  - opustit budovu podle únikového značení nebo podle pokynů orgánů
  - při dlouhodobé evakuaci na dveře od domu/bytu nechá zprávu, kam se evakuoval a kontakt, jedná se pouze v případě, pokud hodlá pobývat jinde než na daných místech určené k nouzovému ubytování. [32]

Přijímací a evakuační střediska pro obyvatele Velkých Bílovic

Evakuačním střediskem pro obyvatele Velkých Bílovic, je vytypován kulturní dům (cca 100 osob) a tělocvična na ZŠ Velké Bílovice (110 osob). Shromaždiště bude určeno dle dané MU a její lokalizaci ve městě. V případě dlouhodobé evakuace, je zde možnost ubytovat obyvatele ve sklepní části Velkých Bílovic, kde je mnoho menších i větších penzionů a hotelů. Sklepní část navíc, disponuje skvělou polohou a to, že je na kopci, víc než město. S tímto nouzovým ubytováním, nešlo počítat v minulosti, jelikož ubytovací prostory se zde začali stavět v nedávné době, a lze tedy do budoucnosti počítat s větší kapacitou pro nouzové ubytování. Bohužel nelze zabrat tyto ubytovací prostory násilím, ale město nebo okresní obvod by měl tuto situaci vyřešit příslušnou smlouvou. Pokud by však situace nedovolila se evakuovat ve městě Velké Bílovice nebo byl velký časový prostor, v okolních obcích je možnost nouzově ubytovat obyvatele dle příslušných havarijních plánů.

Krizový štáb města společně s ORP Břeclav a IZS složkami, zajistí bezpečnou evakuaci, tak, aby nedošlo ke ztrátám na životech. Mobilní obyvatelé se přemístí ke svým příbuzným a známým.

V přijímacím a evakuačním středisku se provede evidence osob, zajištění prostředků pro nouzové přežití, pokud je to potřeba, laickou zdravotnickou pomoc a psychickou pomoc. Osoby, které prošli evakuačním střediskem se písemně zveřejní na informační tabuli a další se předá na příslušný štáb. Evidence osob se provádí dle daného vzoru, který obsahuje jméno, prováděného evidenci, čas a místo u evakuovaných se přiřadí číslo s jejich jménem, adresa bydliště, datum narození, telefonní číslo, kontakt na rodinné příslušníky, zdravotní stav, poznámka k opuštění evakuačního střediska. [40]

V evakuačním středisku se vyčlení z obsluhy střediska dohled pro děti, které mohou být přítomny, a zajistí jim dostatečnou péči. [41]

Členové jednotky provádí zřízení evakuačního střediska, základní evidenci evakuovaných osob, dovoz a výdej prostředků k zajištění nouzového přežití, laickou zdravotnickou pomoc a první psychickou pomoc. [41]

Pokud se zde osoby zdrží déle jak 12 hodin, je nezbytné vyčlenit prostory pro nocleh, jako jsou lehátka, lůžkoviny, aj. Pokud nastane toto nouzové ubytování, musí se vyčlenit jiné prostory pro záchranáře, než je evakuační středisko. [41]

Při realizaci a provozu evakuačního střediska je možné počítat s komplikacemi jako je časová tíseň zprovoznění, nedostatek sil a prostředků k zabezpečení provozu, nedodržení pokynů evakuovaných osob, nebezpečí krádeže, psychické problémy evakuovaných, zdlouhavé činnosti obsluhy střediska, nedostatek personálu pro osoby se zdravotním postižením, nedostatečná informovanost evakuovaných, nevhodné chování osob, konflikty mezi osobami či problém s evakuovanými zvířaty. [41]

Humanitární pomoc

Během evakuace lze využít humanitární pomoci, v Jihomoravském kraji je vytvořeno seskupení organizací tzv. Panel nestátních neziskových organizací, který pomáhá při humanitární pomoci obyvatelstvu, podporu složek IZS za MU a KS. V rámci Jihomoravského kraje jsou zařazeny jako ostatní složky IZS. Vytváří jednu z odborných pracovních skupin KŠ. [42]

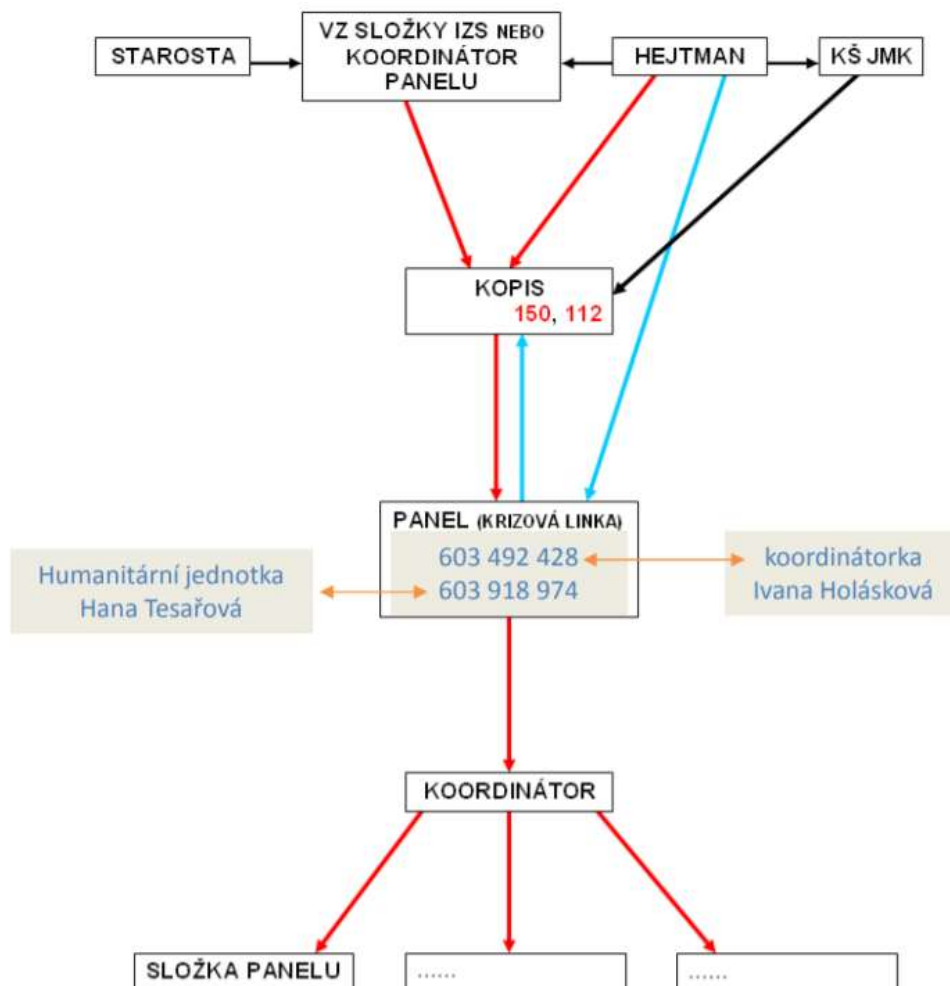
Panel NNO zajišťuje:

- pomoc postihnutým územím,
  - nouzové zásobování pitnou vodou a potravinami,
  - materiální podporu obyvatelstvu, IZS a spolupracujícím subjektům,
  - potřebnou techniku k přepravě osob,
  - volné nouzové ubytování pro evakuované osoby,
  - personální a materiální pomoc k nouzovému přežití obyvatel,
  - personální a logistickou podporu při taktických a prověřovacích cvičení složek IZS.
- [42]

Organizace spadající pod Panel NNO:

- Český červený kříž,
- Vodní záchranná služba,
- Moravská hasičská jednota,
- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska,
- Spolek aktivní zálohy AČR,
- Jihomoravská brigáda svazu záchranných brigád kynologů,
- Horse Emergency,
- Sirius,
- AIDED,

- ADRA,
- Člověk v tísni,
- Armáda spásy. [40]

Obr. 10 Systém aktivace Panelu [42]

1.7.1 Návrh opatření na současný stav města Velké Bílovice

Velké Bílovice mají velmi málo informací a podkladů, co se týče evakuace a její řešení, postupy při krizových stavů a mimořádných událostí atd. Tyto informace lze získat od příslušného odboru na ORP Břeclav a HZS Břeclav. Jedná se o Havarijní plán, Ústřední poplachový plán a Evakuační plán. Tyto informace a plány jsem fyzicky neviděla, kvůli nekomunikativnosti a velké zátěži na tyto odbory za pandemie, která momentálně probíhá.

Město má k dispozici pouze Plán krizové připravenosti a požárně evakuační plány veřejných budov, např. kulturní dům a městský úřad. Navrhuji větší komunikaci s odborem krizového řízení v Břeclavi, pro větší informovanost nebo HZS Břeclav, kteří zajistí potřebné dokumenty a proškolení hlavních zaměstnanců městského úřadu pro zvládnutí nepříznivých situací a postupů a organizační plány při evakuaci obyvatelstva.

Informace a plány, které jsou uloženy na městském úřadu Velké Bílovice jsou starší více jak 10 let. Tím pádem jsou v dokumentech uvedeni lidé, kteří už na městském úřadu nepracují a dokumenty nejsou stále aktualizované. KŠ města Velké Bílovice dle historických záznamů nikdy nezasedal nebo místo něj pracoval krizový štáb ORP Břeclav.

Navrhuji aktualizaci starých dokumentů a vytvoření odborné analýzy rizik pro město, ve kterých se bude počítat s rostoucí populací, novými objekty a územím, pro zajištění dostatečné evakuace všem obyvatelům. Řešení evakuačních tras s dostatečnou propustností dopravy.

Město Velké Bílovice může vytvořit smlouvy s firmami, hotely, obchody, penziony atd., které mohou za MU pomoci při evakuaci, nouzovým ubytování, stravování, zásobováním pitnou vodou nebo náhradním vybavením. Jelikož nejsou žádné smlouvy vyhotoveny a mohli-by v budoucnu vyřešit mnoho problému je důležité si tyto závazky zprostředkovat.

Pokud by město muselo řešit podobnou situaci, a byl by vyhlášen poplach rozhlasovým systémem, při mluvené části starostky o bližších informací ohledně události, je velká pravděpodobnost, že část města tuto informaci neuslyší nebo ji nebude rozumět. Rozhlasový systém je i přes několik aktualizací, velmi špatně slyšitelný v určitých částech města nebo se reproduktory opoždějí, a tudíž vzniká ozvěna, které není dobře rozumět.

Navrhuji vytvořit nový návrh na zbudování lepší rozhlasové slyšitelnosti. Nebo propagovat více aplikaci Naše obec, která rozesílá informace o aktuálních mimořádných událostech, haváriích a hrozbách. Jelikož je ve městě několik handicapovaných lidí, nemusejí toto

varování slyšet a tato aplikace by jim velmi pomohla. U starších obyvatel, kteří neumí s mobilním telefonem, je lepší vytvořit televizní kanál, kde se pravidelně budou objevovat mimořádné události z okolí či města a tuto informaci uvádět jak v hlasovém projevu tak i v psané formě na televizní stanici.

Dále ve Velkých Bílovicích probíhají různá objektová cvičení, jako například evakuace v domově pro seniory, který se uskutečnil poměrně nedávno a cílem tohoto cvičení byla zkouška evakuačních lehátek. Dalším takových cvičení je požární poplach na základní školní a mateřské škole. Bohužel v rámci těchto cvičení se nepočítá s částečnou nebo plošnou evakuací, kdy je potřeba evakuovat velký počet obyvatelstva. Doporučila bych místo takového cvičení, které je velmi náročné na přípravu, využít možnosti informovanosti obyvatelstva přes jiný druh komunikace jako je místní zpravodaj, který vychází jednou za dva měsíce nebo vytvoření souhrnu informací s touto problematikou formou letáčků, brožurek či povídaní s obyvateli na toto téma. Také proškolení hasičů i v oblasti rychlého vybavení evakuačních středisek, technických postupů a organizace.

Jednotka SDH Velké Bílovice je podle mého názoru připravená a zkušená na všechny druhy hrozeb, díky cvičením a zapojováním se do mnoha odborných příprav. Velké Bílovice také mají mnoho kulturních událostí, které se vyžadují odborný dohled a nad těmito událostmi dohlíží právě jednotka SDH. V rámci dotací od města i státu se snaží obnovovat zastaralou techniku a pořizovat nové technické prostředky nebo pomůcky, které usnadňují zásahy hasičů. Před rokem dostali hasiči také přístroj AED pro rychlou resuscitaci při srdeční komplikaci. Jelikož příjezd záchranné služby není vždy dostatečně rychlý, SDH Velké Bílovice pomohli mnoha lidem.

Jednou z nevýhod je evakuace handicepovaných osob, v rámci GDPR, nemá město podklady a adresy o těchto lidech, a tím je velmi velká pravděpodobnost, že může dojít k prodlení záchrany nebo ke špatnému zacházení. V rámci města se zde nachází přibližně 18 lidí s různým handicapem. Tito lidé pak musí být odkázáni na jiný druh pomoci a v takovém případě mít s sebou proškolenou osobu, která bude s lidmi komunikovat.

Určit minimálně dvě osoby z SDH Velké Bílovice, kteří se souhlasem těchto osob budou mít seznam adres s výskytem osob a budou proškoleni k zacházení s handicapovanými osobami, kdy při mimořádné události či havárii provedou náležitou evakuaci a informovanost.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo seznámení se základními problémy evakuace a s dalšími souvisejícími oblastmi. Zanalyzovat rizika ve Velkých Bílovicích z pohledu evakuace. Realizace současného stavu města a návrh možných opatření pro evakuaci.

Ve Velkých Bílovicích jsem se narodila a zažila jsem zde přívalové deště, požáry, vichřice, ale havárii s únikem nebezpečné látky ne, a doufám, že ani nesetkám.

Nikdy mě nenapadlo, že by nastala situace, kdy všichni obyvatelé nebo jeho část by musela být evakuována ze svých domovů a řídit se dle pokynů velitele jednotek nebo starostky města. Jenže je nutné se na takovou situaci připravit a uložit si ji do podvědomí, kde bude čekat do doby, kdy ji budu muset použít.

Jsem si jistá, že tato práce by byla obohacena o více informací, které by s touto problematikou souviseli, ale díky pandemii se mi nepodařilo získat tolik informací.

Tato práce může nastartovat menší změnu v učebním plánu a tím mládež informovat o hrozbách a jejich vlivu, a jak se proti nim bránit. Jelikož jsem se plno věcí dozvěděla právě psáním této práce a přijde mi velmi důležité se o tyto informace podělit i s ostatními obyvateli Velkých Bílovic. Nebo může pomoci ke zorientování problematiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ, 2006. *Evakuace osob*. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 8086634922.
- [2] KRATOCHVÍLOVÁ, Ing. Danuše, Ing. Danuše KRATOCHVÍLOVÁ, ML. a Ing. Libor FOLWARCZNY, PH.D., 2013. *Ochrana obyvatelstva*. Druhé. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-134-7.
- [3] MARTÍNEK, Bohumír a P. LINHART. *Ochrana obyvatelstva: Modul E - učební pomůcka pro vzdělávání v oblasti krizového řízení*. Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2006. ISBN 978-80-7251-298-0.
- [4] ŠILHÁNEK, Bohumil a Josef DVOŘÁK. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. ISBN 80-866-4012-4.
- [5] DOLEŽEL, Martin et al., 2014. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-802-4442-686.
- [6] FIALA, Miloš a Josef VILÁŠEK, 2010. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1856-2.
- [7] HRADIL, Jaroslav et al., 2018. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. ISBN 978-80-7454-774-4.
- [8] ČESKO. Zákon č. 133 ze dne 17. prosince 1985 o požární ochraně. In: Sběrka zákonů České Republiky. 1985, částka 34. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133/zneni-20180101>.
- [9] ČESKO. Zákon č. 239 ze dne 9. srpna 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: Sběrka zákonů České Republiky. 2000, částka 73. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
- [10] ČESKO. Zákon č. 240 ze dne 28. června 2000 o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: Sběrka zákonů České Republiky. 2000, částka 73. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.

- [11] ČESKO. Zákon č. 380 ze dne 22. srpna 2002 k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In: Sbíрка zákonů České Republiky. 2002, částka 133. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>.
- [12] ČESKO. Zákon č. 320 ze dne 7. prosince 2015 o hasičském záchranném sboru. In: Sbíрка zákonů České Republiky. 2015, částka 135. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>.
- [13] ČESKO. Zákon č. 241 ze dne 9. srpna 2000 o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In: Sbíрка zákonů České Republiky. 2000, částka 73. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>.
- [14] ČESKO. Sdělení č. 168 ze dne 23. května 1991 vázanosti České a Slovenské Federativní Republiky Dodatkovými protokoly I a II k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů a konfliktů nemajících mezinárodní charakter. 1991, částka 35. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-168>.
- [15] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, Odbor bezpečnosti politiky, 2009. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu*. [online]. Praha [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: <http://www.krstredocesky.cz/portal/institute/krizove-rizeni/terminologicky-slovník/>.
- [16] ČESKO. Zákon č. 17 ze dne 16. ledna 1992 o životním prostředí. In: Sbíрка zákonů České Republiky. 1992, částka 4. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-17>.
- [17] Služby pro veřejnost: Informace pro obce, 2020. *Hasičský záchranný sbor ČR: Olomoucký kraj* [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2020-08-02]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/infomace-pro-obce-krizovy-stab-obce.aspx>
- [18] ŘEHÁK, David a Libor FOLWARCZNY, 2012. *Východiska technického a organizačního zabezpečení ochrany obyvatelstva*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-117-0.
- [19] ČAPKA, František, 1996. *Velké Bílovice: dějiny jihomoravské obce*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost. Vlastivědná knihovna moravská. ISBN 80-850-4860-4.

- [20] ČECH, Jaroslav et al., 2016. *Velké Bílovice: město v kraji vinohradů*. Brno: pro město Velké Bílovice vydalo vydavatelství F.R.Z. agency. ISBN 978-80-88131-15-1.
- [21] Naše školka, 2012. *MŠ Kamarádi* [online]. [cit. 2020-08-02]. Dostupné z: <http://mskamaradi.cz/nase-skolka/>
- [22] Aktivity: Naše kroužky, 2012. *MŠ Kamarádi* [online]. [cit. 2020-08-02]. Dostupné z: <http://mskamaradi.cz/nase-krouzky/>
- [23] Škola: Kroužky. *ZŠ Velké Bílovice, p.o.* [online]. [cit. 2020-08-02]. Dostupné z: <https://www.zsvelkebilovice.net/krouzky/>
- [24] Seznam.cz: *Mapy* [online]. [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: <https://en.mapy.cz/zakladni?x=16.8941993&y=48.8594502&z=12&source=muni&id=5606>
- [25] Skřivánková, K., Polášková, J. a Fröhlich, T. *Riskan, uživatelský manuál*. Praha : TSOFT, 2012. Sv. verze 2.0. id: 22065.
- [26] TerEx - modelování a simulace. *Moodle* [online]. [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/26278/mod_resource/content/1/Studijni_pomucka_TerEx.pdf
- [27] Publikace. *Agromanual* [online]. [cit. 2020-08-06]. Dostupné z: http://www.agromanual.cz/download/pdf_preprava/adr_zolone.pdf
- [28] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Přijetí zprávy o události*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [29] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Vyhlášení poplachu jednotce*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [30] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Výjezd jednotky*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [31] *Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu: Prostředky řízení, komunikace na místě zásahu*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

- [32] KROUPA, Miroslav, 2004. Dokumenty: Chování obyvatelstva v případě havárie s únikem nebezpečných chemických látek. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/chovani-obyvatelstva-v-pripade-havarie-s-unikem-nebezpecnych-chemickych-latek.aspx>
- [33] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Průzkum*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [34] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Zásah s přítomností nebezpečných látek*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [35] ŠPRUNCOVÁ, Stanislava, 2014. *Analýza rizik havárie vodního díla Karolinka v městysi Nový Hrozenkov* [online]. Uherské Hradiště [cit. 2020-08-02]. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/29806/%C5%A1pruncov%C3%A1_2014_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. Vedoucí práce Václav Lošek.
- [36] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Záchrana osob*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [37] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Záchrana zvířat*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [38] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Záchrana majetku*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [39] *Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu: Usměrnění provozu na pozemních komunikacích*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
- [40] *Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu: Objektová evakuace*, 2011. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

[41] *Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu: Evakuační středisko*, 2017. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

[42] *Publikace* [online]. [cit. 2020-08-04]. Dostupné z:
<https://www.akutne.cz/res/publikace/23-hol-skov.pdf>

[43] Město Velké Bílovice

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AED	Automatický externí defibrilátor
AČR	Armáda České republiky
ADR	Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí
ADRA	Mezinárodní humanitární organizace poskytující pomoc lidem v nouzi
AIDED	Nezávislý charitativně-ekologický spolek
CO	Civilní obrana
CPO	Civilní protiletectká ochrana
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
FO	Fyzická osoba
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
GIS	Geografický informační systém
HOPKS	Hospodářské opatření pro krizové stavy
HUP	Hlavní uzávěr plynu
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
JPO	Jednotky požární ochrany
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
KOPIS	Krajské operační informační středisko
KS	Krizový stav
KŠ	Krizový štáb

LVA	Lednicko-valtický areál
MO	Ministerstvo obrany
MŠ	Mateřská škola
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NATO	Severoatlantická aliance
NL	Nebezpečná látka
NNO	Nestátní neziskové organizace
OPIS	Operační informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
PaPFO	Právnícké a podnikající fyzické osoby
PČR	Policie České republiky
PFO	Podnikající fyzické osoby
PO	Právnícké osoby
TEREX	Teroristický expert
UV	Usnesení vlády
VZ	Velitel zásahu
ZHN	Zbraně hromadného ničení
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Mapa katastru města Velké Bílovice.....	38
Obr. 2 Vzdálenost evakuace.....	47
Obr. 3 Specifikace havárie.....	48
Obr. 4 Doporučená evakuační zóna.....	48
Obr. 5 Oddálená plocha evakuace.....	49
Obr. 6 Evakuační a příjezdové trasy.....	50
Obr. 7 Evakuační střediska a trasy.....	50
Obr. 8 Trasa pro normální dopravu.....	51
Obr. 9 Trasa pro odlehčení dopravy.....	51
Obr. 10 Systém aktivace Panelu.....	64

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Kritéria pro analýzu.....	40
Tab. 2 Seznam aktiv.....	41
Tab. 3 Seznam hrozeb.....	42

SEZNAM PŘÍLOH

P I: Zranitelnost.....	78
P II: Výsledné hrozby.....	80
P III: Evakuační zavazadlo.....	82
P IV: Schéma evakuačních středisek.....	84
P V: Požární řád města.....	86
P VI: Brožura.....	90

PŘÍLOHA P III: EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO [3]

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné události a nařízené evakuace. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou. Platí zásada, že každá osoba by měla mít jen jedno zavazadlo (dospělí do 25 kg, děti do 10 kg). Při přesunu se zavazadlem není vždy možné použít vlastní automobil (např. povodně). V mnoha domácnostech je také domácí zvíře, které je třeba vést (nést) s sebou.

Obsahuje zejména:

- Základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb, a hlavně pitnou vodu.
- Předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor.
- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti.
- Přenosné rádio s rezervními bateriemi.
- Toaletní a hygienické potřeby.
- Léky, svítilnu.
- Náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku.
- Kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

Jídlo, pití a nádobí - patří zejména trvanlivé a dobře zabalené potraviny, pitná voda (vše na 2-3 dny pro každého člena domácnosti), hrnek nebo miska, příbor a otvírák na konzervy. V případě, že máte individuální dietetický režim (např. bezlepková dieta, vegetariánství apod.), počítejte s tím, že v místech náhradního ubytování s hromadným zajištěním stravování bude možné Vám vyjít vstříc jen v omezené míře. Mějte tedy své speciální potraviny s sebou v dostatečném množství.

Cennosti a dokumenty - řadíme osobní dokumenty (rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny), jiné důležité dokumenty (pojistné smlouvy, stavební spoření, smlouvy o investicích, akcie) a peníze v hotovosti + platební karty, jmenný seznam s kontakty na své blízké (rodina, příbuzní), děti opatřit cedulkou na krk se jménem, adresou a kontaktem.

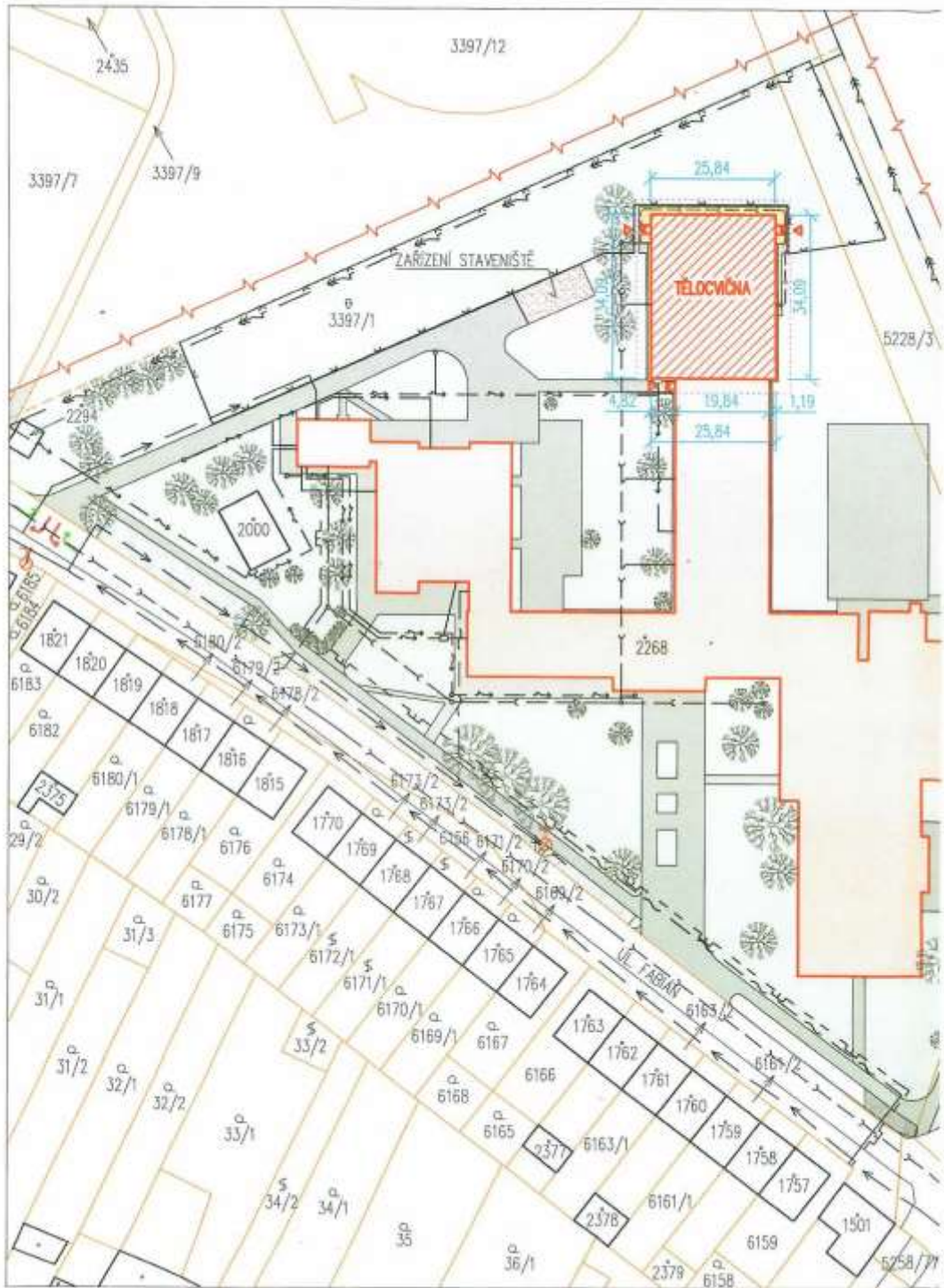
Léky a hygiena - nesmí chybět především pravidelně užívané léky nebo zdravotní pomůcky, také doporučujeme vitamíny a běžné doplňky stravy. Dále si vezměte běžné hygienické potřeby v přiměřeném množství.

Oblečení a vybavení pro přespání - zahrnuje oblečení odpovídající danému ročnímu období, náhradní prádlo a obuv, spací pytel, karimatku, pláštěnku nebo deštník.

Přístroje, nástroje a zábava - je důležitý především mobilní telefon s nabíječkou, FM rádio (stačí ve formě MP3 přehrávače) s nabíječkou nebo bateriemi, svítilna a náhradní baterie, zápalky, zavírací nůž, šití, psací potřeby a dále předměty pro vyplnění volného času – knihy, hračky pro děti, společenské hry.

Domácí mazlíčci – krmivo, náhubek, obojek, miska, stelivo a další potřebné věci, dále zdravotní průkaz zvířete a obal pro převoz.

LEGENDA PLOCH

- ŘEŠENÁ ČÁST OBJEKTU ZÁKLADNÍ ŠKOLY - TĚLOCVIČNA
- ŘEŠENÝ OBJEKT
- OZELENĚNÉ PLOCHY
- STÁVAJÍCÍ ZPEVNĚNÉ PLOCHY - ROZEBRAT A PO PROVEDENÍ STAVEBNÍCH PRACÍ OPĚT POLOŽIT
- STÁVAJÍCÍ ZPEVNĚNÉ PLOCHY
- STÁVAJÍCÍ ZPEVNĚNÉ PLOCHY - PARKOVIŠTĚ

LEGENDA ZNAČEK

- HRANICE DLE KATASTRÁLNÍ MAPY
- STÁVAJÍCÍ OBJEKTY
- ZPEVNĚNÁ PLOCHA KOLEM OBJEKTU
- BEZPEČNOSTNÍ PROSTOR 3 m OD OBJEKTU
- STÁVAJÍCÍ OPLOČENÍ Z DRÁTĚNÉHO PLETIVA
- PŘÍJEZD A VÝJEZD ZE STAVENIŠTĚ
- VEDLEJŠÍ VSTUPY
- STÁVAJÍCÍ KANALIZAČNÍ ŠACHTA
- HYDRANT

STÁVAJÍCÍ INŽENÝRSKÉ SÍTĚ

- SILOVÉ VEDENÍ NN - PODZEMNÍ
- SILOVÉ VEDENÍ VVN - NADZEMNÍ
- PLYNOVOD NTL - PODZEMNÍ
- VODOVOD - PODZEMNÍ
- KANALIZACE JEDNOTNÁ - PODZEMNÍ

NOVÉ INŽENÝRSKÉ SÍTĚ

- NOVÁ DEŠŤOVÁ KANALIZACE

POZNÁMKA: PRŮBĚH INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ NEBYL OVĚŘEN

0,00 = 171,10 m n. m. Bpv

INVESTOR: MĚSTO VELKÉ BÍLOVICE NÁM. OSVOBODITELŮ 570, 1691 02 VELKÉ BÍLOVICE	 GARANT SPRÁVCE INŽENÝRSKÝCH SLUŽEB, IČ. Z. 0411 1555, OTROKOVICE TEL. 577 925 640, FAX 577 928 237	
AKCE: ÚSPORY ENERGIÍ ZŠ VELKÉ BÍLOVICE	ZODP. PROJEKTANT	ING. JIŘÍ DOHNAL
	VYPRACOVAL	ING. MAGDALÉNA JANEČKOVÁ
	STUPEŇ	DURSP
	DATUM	DUBEN 2015
	MĚŘÍTKO	1:1000
	POČET A4	2
NÁZEV VÝKRESU: CELKOVÝ SITUAČNÍ VÝKRES	ZAKÁZKOVÉ ČÍSLO	2015-07-URSP
	ČÍSLO VÝKRESU:	C.2

PŘÍLOHA P V: POŽÁRNÍ ŘÁD MĚSTA [43]

Město Velké Bílovice

Obecně závazná vyhláška Města Velké Bílovice č. 1/2005 kterou se vydává Požární řád města Velké Bílovice

Město Velké Bílovice na základě usnesení zastupitelstva ze dne 24. listopadu 2005 podle § 29 odst. 1 písm. o) bod 1) zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 3 písm. d) a § 15 nař. vlády č. 172/2001 Sb. k provedení zákona o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, vydává tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1 Úvodní ustanovení

Požární řád města Velké Bílovice upravuje organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany v obci dle § 15 odst. 1 nař. vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2 Vymezení činnosti osob, pověřených zabezpečováním požární ochrany ve městě

- 1) Za zabezpečení požární ochrany v rozsahu působnosti města odpovídá město Velké Bílovice, které plní v samostatné a přenesené působnosti povinnosti, vyplývající z předpisů o požární ochraně.
- 2) Ochrana životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru města je zajištěna jednotkou sboru dobrovolných hasičů (dále jen JSDH) města podle čl. 5 této vyhlášky a dále jednotkami dle Požárního poplachového plánu Jihomoravského kraje v závislosti na stupni poplachu. Tyto jednotky jsou uvedeny v příloze č. 1 nebo ve výpisu z Požárního poplachového plánu Jihomoravského kraje, který město obdrží od HZS kraje.
- 3) K zabezpečení úkolů podle odst. 1 město:
  - a) pověřuje zastupitelstvo projednáváním stavu požární ochrany ve městě minimálně jedenkrát za rok a vždy po závažných mimořádných událostech majících vztah k požární ochraně města.
  - b) pověřuje kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně ve stanoveném rozsahu osobu odborně způsobilou viz příloha č. 2 této vyhlášky.

Čl. 3 Podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru se zřetelem na místní podmínky

- 1) Za činnosti, při kterých hrozí nebezpečí vzniku požáru, se dle místních podmínek považuje:
  - a) akce, kterých se zúčastňuje větší počet osob. Požární ochrana se při těchto akcích řídí vyhláškou č. 2/2005.
  - b) skladování slámy v objektech zemědělského družstva a zemědělských společností. Právnícké a podnikající fyzické osoby provádějící práce v období sklizně v místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru jsou povinny zpracovat písemně organizaci zabezpečení požární ochrany pro práce prováděné v období sklizně v místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru a to s náležitostí stanovenými § 30 vyhlášky č. 246/2001 Sb.
- 2) Za dobu se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru se dle místních podmínek považuje:
  - a) období nepříznivých klimatických podmínek, zejména dlouhotrvající období vysokých teplot a nadměrného sucha.

- b) v období nadměrného sucha je v místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru zakázáno rozdělávat nebo udržovat oheň, kouřit a odhazovat hořící nebo doutnající předměty.
- 3) Za objekty se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru se dle místních podmínek považuje:
- Kulturní dům-požární bezpečnost v tomto objektu je zabezpečena preventivní požární hládkou, která se zřizuje pro konkrétní akce.
  - Domov důchodců-požární bezpečnost v tomto objektu řeší směrnice zabezpečení PO pro domov důchodců.
  - Knihovna-požární bezpečnost v tomto objektu bude zabezpečena vybavením objektu dostatečným množstvím přenosných hasicích přístrojů.
- 4) Konkrétní podmínky zajištění požární ochrany jsou součástí dokumentace požární ochrany Města Velké Bílovice.

Čl. 4

Způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany

- Přijetí ohlášení o požáru, živelní pohromy či jiné mimořádné události v katastru města je zabezpečeno systémem ohlášen požáru, uvedených v čl. 7.
- Ochrana životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru města je zabezpečena jednotkami požární ochrany, uvedenými v příloze č. 1.
- Členové jednotky se při vyhlášení požárního poplachu co nejdříve dostaví do požární zbrojnice na nám. Osvoboditelů nebo na jiné místo stanovené velitelem jednotky.

Čl. 5

Jednotky sboru dobrovolných hasičů města, kategorie, početní stav a vybavení

- Město zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů města:
  - počet hasičů 30.
  - III. kategorie požárního poplachového plánu.
  - vybavení - cisternová automobilová stříkačka CAS, požární vozidlo AVIA, speciální požární automobil TATRA, stříkačka DS 16/36, přívěsná motorová stříkačka.

Čl. 6

Přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti. Stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti.

- Město stanovuje následující zdroje vody pro hašení požárů a další zdroje požární vody, které musí svou kapacitou, umístěním a vybavením umožnit účinný požární zásah:
  - přirozené (řeky, potoky, jezera, rybníky apod.) – Velkobíloveský rybník – Prašánka,
  - umělé (hydrantová síť, požární nádrže, požární studny, nádrže pro zachycení dešťové vody, apod.) - hydrantová síť.
  - víceúčelové (zásobníky technologické vody, nádrže na chladicí vodu, přehrady, hospodářské nádrže, koupaliště, plavecké bazény, vodojemy apod.) – vodojem družstva, Podivínská ul., vodojem-habánské sklepy, směr Čejkovice.U jednotlivých zdrojů se uvede konkrétní čerpací stanoviště pro požární techniku, využitelná kapacita zdroje, podmínky použitelnosti atd.
- Město v případě potřeby zpracovává a udržuje v aktuálním stavu plánek města s vyznačením zdrojů vody pro hašení požárů, čerpacích stanišť pro požární techniku a vhodného směru příjezdu, který v jednom vyhotovení předává jednotce požární ochrany uvedené v čl. 5 a jednotce HZS Jihomoravského kraje.

3. Vlastník nebo uživatel zdrojů vody pro hašení je povinen v souladu s předpisy o požární ochraně umožnit použití požární techniky a čerpání vody pro hašení požárů, zejména udržovat trvalou použitelnost čerpacích stanovišť pro požární techniku, trvalou použitelnost zdroje. Doporučuje se zvážit konkrétní povinnosti vlastníků zdrojů podle popisných čísel objektů, což lze učinit jako neveřejnou část vyhlášky, se kterou budou prokazatelně všichni vlastníci seznámeni.

4. Vlastník pozemku či přjezdové komunikace ke zdrojům vody pro hašení musí zajistit volný příjezd pro mobilní požární techniku. Vlastník převede prokazatelně tuto povinnost na další osobu (správce, nájemce, uživatele), nevykonává-li svá práva vůči pozemku nebo komunikaci sám.

Čl. 7

Seznam ohlašoven požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár a způsob jejich označení

Město neřizuje ohlašovnu požárů. Požár lze vyhlásit hlásičem na budově městského úřadu nebo hlásičem umístěným na hostinci „U Kéglů“, ul. I. máje.

Čl. 8

Způsob vyhlášení požárního poplachu

1. Vyhlášení požárního poplachu ve městě se provádí:
  - a) signálem „Požární poplach“, který je vyhlášen elektronickou sirenou přerušovaným tónem sirenou po dobu jedné minuty (25 sec.tón-10 sec.pauza-25 sec.tón) nebo
  - b) signálem „Požární poplach“, vyhlášeným elektronickou sirenou (napodobuje hlas trubky, troubící tón „ho-ří“, „ho-ří“) po dobu jedné minuty (je jednoznačný a nezaměnitelný s jinými signály).
2. V případě poruchy technických zařízení pro vyhlášení požárního poplachu se požární poplach ve městě vyhláší:
  - a) telefonickým vyzooměním velitele a členů sboru dobrovolných hasičů nebo
  - b) s pomocí megafonu a obecního automobilu.

Čl. 9

Seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany podle výpisu z požárního poplachového plánu Jihomoravského kraje je uveden v příloze č. 1.

Čl. 10

Touto vyhláškou se ruší požární řád ze dne 27.10.1995.

Čl. 11

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jejího vyhlášení.

František Spěvák
místostarosta

Ing. Antonín Svoboda
starosta města

Příloha: 1

Vyvěšeno: 25. listopadu 2005;

Sňat:

13. 12. 2005

MĚSTSKÝ ÚŘAD
VELKÉ-BLATOVO
691 02

Přílohu č. 1 k vyhlášce č. 1/2005 Požární řád města

Seznam jednotek požární ochrany

Seznam jednotek dle čl. 2 zajišťující ochranu životů, zdraví a majetku občanů před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi v katastru města, mimo JSDH města. Jednotky jsou určeny výpisem z Požárního poplachového plánu místně příslušného kraje.

Stupně poplachu

<u>I. stupeň</u>	<u>Kategorie:</u>	<u>II. stupeň</u>	<u>Kategorie:</u>	<u>III. Stupeň</u>	<u>Kategorie:</u>
SDH Velké Bílovice	III.	SDH Lednice	II.	SDH Rakvice	III.
PS Břeclav	I.	PS Hustopeče	I.	SDH Týnec	III.
SDH Podivín	II.	SDH M.Žitkov	III.	PS Hodonín	I.
SDH Velké Pavlovice	II.	PS Mikulov	I.	SDH Valtice	II.
		SDH Hrušky	III.	SDH Prušánky	III.
		SDH St. Břeclav	III.		

Požární poplachový plán je uložen na územně příslušných OPIS HZS. V Jihomoravském kraji zabezpečí (dle SIAŘe Ř HZS JmK částka 35/2004) oznámení změny dotčeným subjektům územně příslušný OPIS HZS JmK do 60ti dnů od nabytí platnosti.

Schváleno dne 24. listopadu 2005

František Spěvák
místostarosta

Ing. Antonín Svoboda
starosta

Vyvěšeno: 25. listopadu 2005
Stato: 13. 12. 2005

MĚSTSKÝ ÚŘAD
VELKÉ BÍLOVICE
691 02

PŘÍLOHA P VI: BROŽURA [3;32]

Tísňové volání:

- 150 Hasičský záchranný sbor ČR,
- 155 Zdravotnická záchranná služba,
- 158 Policie ČR,
- 156 Obecní (městská) policie,
- 112 Jednotné evropské číslo tísňového volání.

Šťěstí přeje připraveným, v rámci ochrany své a popřípadě i svých blízkých je třeba se připravit na možnou hrozbu, které můžeme jednoho dne čelit. V takový den není čas dohledávat si potřebné informace a je třeba jednat okamžitě. Nemůže se totiž vždy spoléhat na ochranu a pomoc státu. Zde je pár hlavních rad, jak se zachovat při vyhlášení evakuace.

Při dlouhodobé evakuaci či krátkodobé evakuaci, povodních, požárech atd. postupujeme:

- vypnout všechny plynové a elektrické spotřebiče, které jsou v provozu,
- elektrické spotřebiče odpojit ze zásuvky, mimo ledničky a mrazničky,
- uhasit otevřený oheň, např. krb, kamna, svíčky,
- vypnout topení, např. plynový kotel-HUP,
- při dlouhodobé evakuaci vypnout hlavní uzávěr plynu, vody a elektřiny,
- zhasnout před odchodem všechna světla,
- dětem dát do kapsy lístek se jménem a adresou,
- vzít s sebou i svá domácí zvířata,
- při dlouhodobé evakuaci sbalit evakuační zavazadlo,
- uzamknout byt/dům,
- ověřit, zda i ostatní v budově a v okolních domech vědí o evakuaci,
- opustit budovu podle únikového značení nebo podle pokynů orgánů
- při dlouhodobé evakuaci na dveře od domu/bytu nechá zprávu, kam se evakuoval a kontakt, jedná se pouze v případě, pokud hodlá pobývat jinde, než na daných místech určené k nouzovému ubytování.

Zásady chování obyvatelstva při úniku nebezpečné látky:

- nepřibližovat se k místu havárie,
- vyhledat vhodný úkryt,

- místnost utěsnit,
- připravit si prostředky individuální ochrany nebo improvizované prostředky,
- připravit se na možnou dekontaminaci nebo ji provést,
- poslech televize či rozhlasu,
- jednak klidně a s rozvahou, popřípadě uklidnit ostatní,
- netelefonovat kvůli možné blokaci sítě,
- respektovat pokyny a nařízení složek IZS,
- vyvarovat se větší fyzické námaze,
- varovat sousedy,
- připravit se na evakuaci (evakuační zavazadlo).

Obecné zásady evakuace při úniku nebezpečné chemické látky:

- zachovejte klid a dle potřeby se snažte uklidnit ty co to potřebují,
- dodržujte pokyny složek IZS, kteří organizují nebo zajišťují evakuaci,
- byt můžete opustit jen na pokyn složek IZS,
- uhasťte otevřený oheň v topidlech,
- vypněte elektrické a plynové spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček),
- uzavřete hlavní přívody vody a plynu,
- dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou,
- domácí zvířata vezměte s sebou,
- vezměte s sebou evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko,
- při použití vlastních vozidel dodržujte pokyny složek IZS, které organizují nebo zajišťují evakuaci.

Evakuační střediska slouží k rychlému třídění obyvatel a následném umístění. Toto středisko najdeme dle aktuální hrozby:

- tělocvična ZŠ Velké Bílovice,
- kulturní dům.

Možné umístění nouzových zásob pitné vody v cisternách:

- parkoviště před městským úřadem
- parkoviště u obchodního střediska
- parkoviště za starou školou

- parkoviště v areálu ZŠ Velké Bílovice
- parkoviště v areálu zemědělského družstva

Zásady chování obyvatelstva po povodních.

Po opadnutí povodňové vlny, by občané po příchodu do svých příbytků měli zejména:

- zkontrolovat stav obydlí,
- statickou narušenost,
- obyvatelnost bytu, domu,
- rozvody energií (plynu, elektrické energie),
- stav kanalizace a rozvodů vody,
- pokud neklesne hladina spodní vody, nečerpat vodu ze sklepů domů.

Podle pokynů hygienika:

- zlikvidovat potraviny, které byly zasaženy vodou,
- zlikvidovat polní plodiny, které byly zasaženy vodou,
- zlikvidovat uhynulé domácí zvířectvo, které bylo usmrceno povodní,
- nahlásit hygienikovi výskyt úhynu cizích domácích a divokých zvířat,
- nepít vodu z místních zdrojů, pokud hygienik vodu jako pitnou neschválil.